

АДЫГЭ ПСАЛЫЭ

ФИФІ ФЫМЫГЪЭПУД, ФИ ІЕЙ ФЫМЫГЪЭПЦКІУ

КЪБР-М И ПАРЛАМЕНТЫМРЭ
ПРАВИТЕЛЬСТВЭМРЭ Я ГАЗЕТ
ГАЗЕТА ПАРЛАМЕНТА
И ПРАВИТЕЛЬСТВА КЪР

1924 ГЪЭ ЛЪАНДЭРЭ КЪЫДОКИ

АДЫГСКОЕ СЛОВО

ПСАЛЫЭ

№108 (24.858) • 2025 гъэм фокладэм (сентябрым) и 6, щэбэт • Тхъэмахуэм щэ къыдоки • И уасэр зы тумэнщ

КЪБР-М И ІЭТАЩХЪЭМРЭ ПРАВИТЕЛЬСТВЭМРЭ, ПАРЛАМЕНТЫМ Я ПРЕСС-ІУХУЩІАПІЛӘХӘМ КЪЫЗЭРАТАМКІЭ

Псэуклэ тынш къызэрагъэпэщ

УФ-м и Правительствэм и УнафэщІым и къуэдзэ Хуснуллин Марат иригъэкІуэкІащ щыналгъэхэм зегъужынымкІэ комиссэм и зэущІэ. Абы видеоконференц ІэмалкІэ хэтэщ КЪБР-м и Іэтащхъэ КІуэкІуэз Казбек.

ЗІУЩІӘМ щытепсэлъыхъащ коммунальнэ хозыйтвэм къыцагъэсэбл Іэмэпсымэхэр щІэкІэ зэхуэкІын зэрхуейым, я гугу ящІащ «ГъащІэм хуэщІа инфраструктурэ», «Жыджэру ирахъэкІ гъащІэ къыхъ», «ЩІалэгъуалэмрэ сабийхэмрэ» проектхэм я зэфІэхкІлэм.

Ди республикэм объектхуэ зыбжанэ шаухуэ. Абыхэм ящІащ Лышхым щейзэ диспансерыщІэмрэ Творческэ щІалэгъуалэм папщІэ уардэунэмрэ. Налшык дэт Поликлиникэ №1-мрэ школи 9-рэ къызэуахаш, апхуэдиз дыдэ зэрахъащ, дызэрът илъэсым къриубыдэу. Узыншагъэм кІэлъыплъын ІуэхумкІэ щІэуэ яухуа амбулатори 8-м ящІыщ 3-р къызэуахаш, Зыхуей хуагъэза нуужь, Прохладнэ, Бахъсэн районхэм поликлиникэхэм лэжъэн щыщІадзэжаш.

Псэулгэ-коммунальнэ хозыйтвэм и лъэныкъуэкІэ къуажэ 18-м псыр щызезыгъакІуэ Іэмэпсымэхэр цахуэжыну е щІэуэ зэрагъэпэщыну къалэн зыщІащІащ, лэжыгъэм щІадзакІэщ. КъинэмыщІауэ, 2025 - 2027 гъэхэм къриубыдэу яухуны я мурад, Бахъсэн псыкІэ къызэзыгъэпэщ бжъамий гупыр кІуэщІащ.

«УФ-м и Правительствэм, Ухуэныгъэмрэ Коммунальнэ-хозыйтвэмкІэ къэралым и министрствэхэм, Щыналгъэхэм зажуынымкІэ фондми, дыздэлажъэ адреј къэрал ІуэхущІапІэ псоми фыщІащхуэ яхуэщІэ республикэм дежкІэ мыхъэнэ зІлэ Іуэхугъэхэр къызэрыддаІыгъым папщІэ», - иритхаш КІуэкІуэз Казбек и телеграм-каналым.

ЩыкІухэр ягъэгуфІащ

Республикэм и Іэтащхъэ КІуэкІуэз Казбек и хъыбарыбэ напкІуэщІым щытепсэлъыхъащ Къэбэрдей-Балкъэрэм Херсон областым хыхъэ Голопристанскэ, Скадовскэ щыналгъэхэм щыпсэу сабийхэм зэрызашІыгъэкуам.

ЗЭМАН зыбжанэ хъуауэ, ди республикэм псапщІэ ІуэхукІэ защІэгъакІуэ Херсон областым хиубыдэ Голопристанскэ, Скадовскэ округхэм щыщ сабийхэм.

«Къуэщ пэлытэ тхуэхуа щыналгъэхэм япэ классым щыщІащІысхъэ школакІуэхэм папщІэ, Къэбэрдей-Балкъэрэм щыпсэухэмрэ щІалэгъуалэмрэ я къарукІэ еджакІуэ хъэпшыпхэр дгъэхъэзыращ, - етх КІуэкІуэз Казбек. - ШколакІуэр зыхуэныкъуэну псори зыдэлъ плІэидзэ 400 ягъырдгъэхъэжаш сабийхэм. Портфелхэм дэтлгъащ еджакІуэм имыІэу мыхъуну хъэпшыпхэр: театрадхэр, къалэмхэр, къэрэндащ фыщІащхэмрэ зэмыфэгъухэмрэ, сурэт зращІыхъыну альбомхэр, линейкэхэр, тхылътелгъэхэр, къинэмыщІахэр. ЩыкІухэм дохуэхуэ ехуэлэныгъэ ягъу еджану!»

Республикэм и Іэтащхъэм и унафэкІэ лэжыгъэр къызэзыгъэпэщар КЪБР-м ЩІалэгъуалэ ІуэхумкІэ и министрствэрщ.

Депутатхэм куэд къапэщылгъ

КЪБР-м и Парламентым и бжъыхъэ лэжыгъуэм и япэ зэущІэр екІуэкІащ. Ар къыщІэуІыхым, республикэм и хабзэубызыху ІуэхущІапІэм и УнафэщІэ Егоровэ Татьяна тепсэлъыхъащ зэман гъунэгъум къалэн нэхыщхъэу къапэщытхэм.

Абы къыхигъащ бжъыхъэ лэжыгъуэр Іуэхугъуэ куэдкІэ гъэнщІауэ зырыщтыну, «стІол хурейхэр», «Правительствэм хухах сыхътхэр», едзІуэныгъэхэр, Парламентым и зэущІахэр къызэрызэщІагъэубыдэнур.

Депутатхэм зи чэзу зэущІэр фокІадэм и 11-м екІуэкІыну траухуащ. Ахэр хэлпаш «Къэбэрдей-Балкъэрэмрэ Ингуш Республикэмрэ сату-экономикэ, щІаныгъэ-техникэ, цэнхэбзэ ІуэхумкІэ зэрыздэлэжъанум теухуа зегурыІуэныгъэм и ІуэхукІэ» КЪБР-м и законом и проектым.

КЪБР-м и Парламентым Экономикэ политикэмкІэ, зыуэжыныгъэмрэ хъэрчэт ІуэхумкІэ и комитетым и унафэщІэ Іопщэ Заур зырыжиламкІэ, зегурыІуэныгъэмкІэ я мурадщ лъэныкъуитыр Іуэхугъуэ зэмыІэужыгъуэхэмкІэ зэрыздэлэжъэм пашэнур, экономикэ, хабзэр убзыхуным ехъэллауэ ягъэ зэпыщІэныгъэхэр ирагъэфІэкІуэну.

ЗэущІэм щытепсэлъыхъащ «Щыр къэзыухуеихъ хъуар хъумэным епхуауэ» республикэ законом зэхуэкІыныгъэхэр хэлъхъэным и ІуэхукІэ» щыналгъэу законным и проектым.

КЪБР-м и Парламентым Мэкъумэш ІэнатІэмкІэ, щІуагъэспыр къэгъэсэбэпынымкІэ, экологиэмрэ дыкъэзыухуеихъ дунеймкІэ и комитетым и унафэщІэ ТекІуэз Артур жиаш хъуар зыуфейр нэхъ мащІэ щІыныр зи къалэн ІуэхущІапІэхэмрэ хъэрчэтщІащхэмрэ ящІащхэр гъэткІиин зэрхуейр. Абы теухуа законопроектыр ирагъэхъащ зи гугу ящІэ лэжыгъэр зи нэлэм щІэт ІуэхущІапІэхэм хэлпэну.

Депутатхэр тепсэлъыхъащ УФ-м и щыналгъэхэм я жэрдэм зэхуэмдыдэхэм. Ахэр теухуат УФ-м и Мзэ кодексым, къэрал юридическэ бюром и лэжыгъэр къызэзгъэпэщыным теукІауэ дэ мылькыр федеральнэ бюджетым къызэрыхгъэкІыпхэм, нагуэщІэхэм.

ЗэущІэм шагъэбелджылащ егъэджэныгъэм, физическэ цэнхэбзэмрэ спортым, журналистикэм зегъэужыным хэлъхъэныгъэ хуэзыщІащ ящІыщ КЪБР-м и Парламентым и ЩІыхъ тхылъ зратынухэр.

Къэбэрдей-Балкъэр Республика и Парламентым и депутатхэм ящІэн папщІэ

2025 гъэм фокІадэм и 11-м сыхъэти 10-м КЪБР-м и Парламентым и Унэм щызэщтынущ Къэбэрдей-Балкъэр Республика и Парламентым и зи чэзу зэущІэ.

КЪБР-м и Парламентым и пресс-ІуэхущІапІэ.

Хэкупсэ зэхэщыктым и купцлэр

• Жылагуэ палатэ

Терроризмэрэ шцлпхэджэгъэхэм ялэ-щцэтынмкцэ зэкъуэтынэгъэм и махуэм, фокладэм и 3-м, Къэбэрдей-Балъкъэрэм и Жылагуэ палатэм зэлүцлэ шхьэлэ шеклүэклэщ. Абы шцтпсэлъыкыш лъэпкъ-хэм ижкцлэрэ къадеклүэклэ, псэкүпсэ мы-хьэнэ зилэ хабзэ-бзыпхьэхэмэрэ шэнхабзэ-хьэдэ и лъэныкыуэкцэ и шццлэ дэхэмэрэ экстремизмэм пэщцэтынмкцэ лэмалыфлү зэррыщытым.

ЗЭХЫХЪЭМ ирагъэблэгъащ КъБР-м и Жылагуэ палатэм районхэм шцлэ и къудамэхэм хэтхэр, властым и лэнатлэ нэхъыщхьэхэм я лыкцлүэхэр, еджаллэ нэхъыщхьэхэмэрэ жылагуэ зэгъуэныгъэхэмэрэ я нафэщцлэр.

Зэхуэсым шцтпсэлъыкыш лъэпкъхэм ижкцлэрэ къадеклүэклэ хабзэ-бзыпхьэ еклүхэр шцлалъэм къыщцгъэщцлэрэщцлэжынымыр жылагуэ зэгурьлүэныгъэм лъабжэ хуэхуэ хуэмэбжымэхэм зегъэуэжыжынымыкцэ вла-стым и лэнатлэхэм, лъэпкъ-шэнхабзэ, дин зэгъуэныгъэхэм хэтхэм республикэм шра-гъэклүэклэ лажыкыгъэр зыхуэдэм.

Зэлүцлэр къызэлүуащ Жылагуэ палатэм и тхьэмэдэ Берд Хьэзрталый.

- Осетие Ишхьэрэ - Аланием хыхьэ Беслээн къалэм 2004 гъэм фокладэм и 3-м къыщы-хуэа насыпншагъэхуэр псори дызылэ-мыллэ хьэкцлүэуэагъэ ину къыщцлэщ. Терроризмэрэ - хабзэ-бзыпхьэ гуэрэм тет дуней еплъыкцлэхэм икцэ идеологиекыым, атэ мурад бзаджэхэр зэрыврагъэхуэлэ, цыкхуэр зрагъэгужыкыи икцэ зрагъэшынэ лэмал нэхъ мыкымушцлэхэм ящыщ. Псом ди дэжкцэ нэррылгъуэц нобэрэй Украинэм и нафэщцлэ-хэри а луэху зэррыщыт. Дрищыхьэтц абыхэм ди къэралым шцпсэхуэр гужынгъуэ ин хадзэнымыкцэ лъэклэ къызэрамыгъанэм. Зэхэ-щыкылыгъуэекыым, я шцлбагъ къыдэтү, ахэр зыгъэгужуэхэр хэтү шытми - ахэр Къухьэлэ къэралхэм шцлэ шцурхуэлажэ гүлпэм шцы-хэмэрэ абыхэм ядежы зауэшыхэмэрэц. Ауэ шыкхуэки, зэргурьлүгъуэци, жагъуэгү къытхуэхуэахэм дызыхуэа шцыткцлэм ди къэралым и цыкхуэр, нафэщцлэр ди пашэу, нэхъри дызэкъуыгъэуэуалхьэц. Абы къы-дэклүуэ нэррылгъуэц къытцлэхуэ шцлэблэм псэкүпсэ гулпсэклэм тешцлэхэ гъэсэнэгъэ дэжэ ябгъэдэлъхьэным нэхъри хушцкэун зэррыхуэйри, - жилащ Берд Хьэзрталый.

КъБР-м и Правительствэм и Тхьэмэдэм и къуэдзэ **Къуэшырокъуэ Залым** УФ-м и Президентым лэ зыщцлэцэ и нафэм шыщү ди республикэм ехьэллэм и гугъу ящцлэщ.

- Фышцлэ фхуэщцлэ мы луэхум къытедгъэзэцу дызэррытегъэпсэлъыкыым папццлэ! УФ-м и Президентым 2022 гъэм шцкцлүгъуэм и 9-м къыдидгъэклэ, «Урысейм шцпсэхуэм ижкцлэрэ къадеклүэклэ хабзэ-бзыпхьэ дахэхэр хуэмэ-нымыр шцлэгъэбдэнымыкцэ къэрал политикэм и лъабжэ» нафэр (№809) ящцлэц Хэкум и лъэпкъ-къэрал хуэкцлэрэ этезылыгъэхэм. Тхьдэ мыжыкыэм къызэррышцынымыкцэ, СССР-р лъэлъхуэ, УФ-р шхьэхуэ зэррыхуэр ди цыкхуэбэр гугъу нэхъ езгыгъэхэ луэхуэи-шым ящышцлэ, псом япрауэ, лшццыгъуэ блэклэм и 90 гъэхэм къэралым и экономикэр къэтлэсхьауэ зэррыщтар. Ар и шцлэцлэщ лъэпкъ шэнхабзэхэм пшцлэ шыкуамыщыж, къыштрамэдэжэ лъэхьэнэм. Цыкхуэм я нэхъыбэм я унагуэр, я шхьэр зэралпыжын мылкъу къызэралэжын луэху шцызэрэхуэм, хабзэ-зэхэтыкцэ дахуэ алъандэрэ я зэхуэку дэблэхэм и емьлэллэж хьуат.

Лъабжэ күү зилэу къылдэгъэуэгурыкцлэ зэхэтыкцэ къекцлүм зэрэн хуэхуэ етүанэ удны къытхуэцлэклэщ дэрклэ хамэм, Къухьэлэрэ зэсжэ хьэл-шэн мыкымушцлэхэр ди цыкхуэ-ми къащтэу шыщцлэдэр, телевиденэм псэ-гъэджылыгъэрэ гъэпцлэгъэклэ, еругъэрэ шхьэхуэагъэклэ гъэнццлэ нэтынэрэ зэпы-мыуэу къыту, а псом ди цыкхуэм шцлэхэр тра-хуэ шыкхуэр.

Ешэнэ удныр, ди жагъуэ зэррыхуэнци, нобэ шыкхьэт дызытэхуэрэц. Ар сыт жыфлэмэ, цыкхуэм диныр къызэррырагъэщцлэ шцкцлэр ди лъэпкъхэм я зэхэтыкцэ дахэм темыхуэу, уеблэмэ дьейдир лэцлэбэр зэррыдагъэщцлэным нэхъ трахуэуэ, абы иплэклэ дызэмьса, ды-зыхуэхамэ хуэмэбжымэхэр жылагуэм, псом хуэмэбжы шцлалэгъуалэм, халпэнэу зэрры-шцлэхуэр.

Кынэмшылауэ. Илэсэ зыбжанэ хьуауэ дэ гу лыдотэ лъэпкъхэм ди блэклэм, дызышцысым хуэгъэзауэ иривэдауэ куэд Интернетым зэ-рисми. Абы шыгъуэ тхьэдэмцэ академие шцлэ-ныгъэ зилэхэм ятхэр къызэррырадэ шымы-лэу, дэфтрэхэр тегъэщцлэлэ зыхуамыщлэ. Псэ-лэгъуэм пшцлэ нэмьсы шыкуамыщлэ, уеблэмэ

шцагъэикцэ, шцагъэлуд зэныкыуэкцэ лейм нэхъри зэррышцлэхуэр апухэдизу нэрры-лгъагъуэци, а зэбгъэдэтыкцлэм жылагуэр зэллэ-зэррыт шытыкцлэм къринэнэр флэщцлэгъуэйш.

Дэ, республикэм шцпсэхуэр, сыт хуэдэ лъэпкъ дыкхьэхьымыкцлэм, дызэзышцлэжэр ди цыкхуэгъэ дахэрш, зэхэтыкцэ къабзэрш. Абы и лъэныкыуэкцэ иджыри къыздэсым тхуэхуэ-марэ къытхэнауэ зым адрейм шцлэхэ зы-тетхыфын ди куэдцэ. Мис абыхэм шцлэ-шцлэ-хуэрэ дытпсэлъыкыш, шцлэгъуалэм гу лъедгъатэу дыкхьэклүэцкыныр шцлэхэ нэхъыфлэхэм ящыщ. Ар шцэ къызытетды-хьэнш, - жилащ Къуэшырокъуэм.

Зэлүцлэм я луэху еплъыкцлэр шыжалэщ Къэ-бэрдей-Балъкъэрэм и Прокуратурэм феде-ралнэ шынагъуэншагъэмкцэ, лъэпкъ зэху-щытыкцлэхэмкцэ, экстремизмэрэ террориз-мэрэ пэщцэтынмкцэ и къудамэм и на-фэщцлэ **Шурдым Анзор**, республикэм егъэдэжыгъэхэмэрэ шцлэныгъэмкцэ и мини-стрым и къуэдзэ **Мысотт Ектеринэ**, шэн-хабзэмкцэ и министрым и дэлэпыкыуэгъуэ **Тау Рита**, КъБР-м и Жылагуэ палатэм и къуда-мэхэм я нафэщцлэхуэ **Гайдинэ Надеждэрэ Макъуауэ Лоазэрэ**, нэгъуэщцлэхэм.

Къалэцэ луэхум теухуауэ **Накуэ Феликс** жилащ:

- Псори дыщыгъуэзэщ УФ-р лъэпкъыбэ къэралыгъуэу зэррыщыт. Ди республикэм араш и луэху зылтуыр. Шыналъэм исщ лъэпкъ куэдым къахьэклэ. Ди къэралым иужьрей илэхьэхэм гулътэ хьэа зыхуишцлэхэм ящцлэщ лъэпкъхэм ижкцлэрэ къадеклүэклэ хабзэ-бзып-хьэхэр хуэмэныр. Шыпцлэлъхуэ дабгъэхэмэрэ балъкъэрэхэмэрэ, зэррытцлэщи, лшццыгъуэ-кцлэрэ къыддоклүэклэ «Адыгэ хабзэ» зыфлэ-щцлэрэ «Тау адет» жыуалэмэрэ. Түми къагъэ-лгъагъуэр ди цыкхуэм ижы-ижыкы лъандэрэ зэррахэ зэхэтыкцэ къекцлүхэр араш. Зэрры-гурылгъуэци, лъэпкъ зэмьлэуэжыгъуэхэм къахьэклэхэр, зым и фыр адрейм зыкхьэхуэ, абыхэмкцэ зэдэхуэагъэ. Шцлэныгъэлэхэм зэрры-жалэмкцэ, бэрэ зэнхабзэрэ зыбгъэдэмь-лгъыж лъэпкъыр лъэпкъыжкыым. Иужьрей зэманыш псори нэхъ дызыгъэгъуэзэхэм ящцлэщ дызыхуэхэмэ хуэмэбжымэхэм якы-кцлэ пэтми нэхъри къызэррытцлэхуэр.

Мыбдежым къызэррышцыгъэхуэауэ, лэ-щцыгъуэцлэрэ зэтеува ди зэхуыщтыкцэ дахуэ пэжыгъэр, гушцлэрэ, гуапагъэр япэ изыгъэ-шцү шытэхэм я мыхьэнэр ди нобэм къып-хуэмьлыгъэтын хуэдищ. Апухэдэ зэбгъэ-дэтыкцлэ ижкцлэрэ лъэпкъхэм къадгъуэгү-рыкцлэр ди нобэрэй цыкхуэр зэшэллэнымыкцэ зэррышцлэхэр къэрал утыкуми шыжалэ зэррышцыкыам и шыкхьэтц УФ-м и Президе-нтым лэ зыщцлэцэ нафэр. Абы къыжкылуи шцэ къызытетдыкхьэнш, къвалдэсы къуэаджэси ирехуэ, дин зэтэмыхуэ зэыхьэхуэ лъэпкъ зэ-мылэуэжыгъуэхэм къахьэклэхэм я зэхуэку зэхэщцлэхэр шылэныгъэрэ дэгъэлъыным телажэ гъэсэнэгъэ тэмэм шцлэблэм сытым дежи дегъэклүэцкыны зэррыхуэй. Ауэ шыкхуэ-кыи, шцлалэгъуалэр зэллэзэррытыгъэм къы-хуэдыджэ гъэсынэгъэ егъэклүэцкынымыкцэ республикэм цыкхуэ исым зэхуыщтыкцэ къекцлэ я зэхуэку дэгъэлъынымыкцэ адеткцэ тегъэщцлэщцлэ «Адыгэ хабзэ», «Тау адет» жы-хуэтлэхэр. А түми джэлэс яхуэхуэр пэжы-гъэрэ шыпкъгъэрэ зы тепцэ лъэпкъ шэн-хабзэм и лъабжэрэц, нэхъыжэхэм пшцлэ хуащлэ зэррыщытарц.

Зэхьэхэм шцызэхуэсахэм жалам ипкъ иткцэ, КъБР-м и Жылагуэ палатэм Социалнэ по-литикэмкцэ, узыншагъэр хуэмэнымыкцэ, фи-зкультурэмэрэ спортмыкцэ, апухэдэуи Шэнхаб-зэмкцэ, псэкүпсэ шцлэныр хуэмэнымыкцэ, хьыбарегъащцлэ лэнатлэхэм ядэлэжэнымыкцэ и комиссэхэм республикэм Егъэдэжыгъэхэмэрэ шцлэныгъэмкцэ, Шэнхабзэмкцэ и министр-ствэхэм, кынэмьшылауэ, Дунейпсо Адыгэ Хасэм, «КъБР-Медия» къэрал луэхушцлэлэм чэнджэщ зэррыт шыкцлэм тету зыхуагъазэ, УФ-м и Президентым 2022 гъэм шцкцлүгъуэм и 9-м къыдидгъэклэ «Урысейм шцпсэхуэм ижкцлэрэ къадеклүэклэ хаб-зэ-бзыпхьэ да-хэхэр хуэмэнымыр шцлэгъэбдэнымыкцэ къэрал политикэм и лъабжэ» нафэрэ я тегъэщцлэлэ, къытцлэхуэ шцлэблэм гъэсэнэгъэ тэмэм яб-гъэдэлъхьэнымыкцэ ирагъэклүэклэ жылыгъэм, лэмалышцлэхэм тету, адэки пашэнэ.

КЪУМАХУЭ Аслъэн.

Теклүэныгъэм и ныпыр зэлэпак

Налшык и Дэхуэй хадэм фокладэм и 5-м шеклүэклэщ «Теклүэныгъэ Иным и ныпым и марш» урысейпсо луэхум шыц лыхьэ. Хэкум и хьумакулэхэм и илэхьысым. Хэку зауэхуэм (1941 - 1945) Теклүэныгъэ Иныр ди къэралым къызэррышцлэхэр илэхьэ 80 зэррыриктым и шыкхьэ ар къызэррышцлэхэр КъБР-м Шцлалэгъуалэм я луэхуэхэмкцэ и министрствэм.

ЗЭЛУЩЦЭМ и дамыгъэ хьуащ 1945 гъэм накыгъэм и 1-м Рейхста-гим флэдазуэ шцлэ Теклүэныгъэ Иным и ныпым къытращцлэхэр. Ар армеец ныхъыщцлэхэм утыкум ирэхьащ. Дэхэм и ветеран Ма-ту Мурат нып лъаплэр иритащ Ингуш Республикэм и лыкцлүэ, дэхэм и ветеран Шанхоев Муслым. Ар зэлэпакын и пэ къызэхуэсахэр шцагъэгъуэзэщ шцлалъэм исхэм зэррахэ лыхьэуэжыгъэрэ Хэку зауэхуэм къыщцлэхэ Теклүэныгъэм хуащлэ хэлъхьэны-гъэмэрэ зыхуэдэм.

Илэхьэсплэцлэ, махуэ минрэ шципллрэ пщыкцлүэклэ еклүэклэ зауэм къэралым и цыкху мөлхэм 27-м шцигъуэ жэкцлүэдащ. Цыкхуэр къызэррыгъэщцлэрэ шыла зауэ нэхъ гуащлэ дьидэхэм ящыщ ар. Фашистхэм къалэ 1700-м ноблэгъэ зэхакъуащ. Къуажэ мин 70-м шцигъуэ ягъэсащ. Промышленнэ предпрятэ мин 32-рэ зэрра-къуащ. Нацистхэм аякцлэ сабий мелуанипллэ. Къэралым и шцлэбэ мелуан 13 зейншэуэ кънат зауэм и зэрранкцэ. Къэбэрдей-Балъ-къэралым и къуэ, ипкъуэ мин 60-м шцигъуэ зуаплэм кцлэри, бийм къарищыллэ зэхуэ гуащцлэхэм хэтэц. Ди цыкхуэ мин 38-рэ зауэ гъубуэуэм къыкыжакыым. Зи лыхьыларэ благъэрэ Хэку зауэхуэм хэмькцлүэда зы нагуэм ди шцлалъэм кынэнакы, «Совет Союзым и Лыхьэуэжы» цлэ лъаплэр ди зауэлэ 33-м, къэрал дамыгъэ лъаплэ-р мин 12-м, «Шцлэхьэ» орденым и нагъыщэ псори - 6-м, мини 10-м шцигъуэм ордэнхэмэрэ медалхэмэрэ къыхуагъэфэщцлэщ.

- Пшцлэ зыхуэсщцлэ ныхъыгъэхуэ! Теклүэныгъэ Иныр ди къэралым къызэррыхэр мы гъэм догъэлъаплэ, абы и ныпыр шцлалъэхэм зэлэпдох. Ар Урысейм и дэнэ шцлпы шыдцлэт. Ди адэжкыэм я лыхьэуэ тшыгъуэпцэ хьунуэным. Ныхъыщцлэр лыхьэуэжыэм я фэеллэр тхьумэнырш, - жилащ Налшык къалэм лшццлэ Зэщцлэ-зэда Къарухэм, хабзэхуэмэ органхэм я ветеранхэм я зэгъуэны-гъэм и нафэщцлэ Абдуллаев Муствэма.

КъБР-м шцлалэгъуалэм я луэхуэхэмкцэ и министрым и къуэдзэ Ахьмэт Артур и псалъэм къыжыгъэщцлэ «Теклүэныгъэ Иным и ныпым и марш» урысейпсо луэхум и федералнэ лыхьэхуэ хьыхуэ, Теклүэныгъэм и ныпым къытращцлэхэр Ингуш Республикэм зэррытар, адэклэ фэеллэ луэхум иривэцлэщ папццлэ.

- Теклүэныгъэр къытхуэзыкхэ лыхьэуэжыэм я фэеллэр тхьумэ-ну ди къалэнш, - жилащ Ахьмэтэм, икцэ къыжыгъэщцлэ ди къэ-ралым шцлалэгъуалэм гулътэ зэррахуэщцлэр.

Ингуш Республикэм шыцлэ «Авангард» шцлалэгъуалэ центрым и нафэщцлэ Богатырэвэ Мадинэ жилащ «Теклүэныгъэ Иным и ныпым и марш» я шцлалъэм и лыкцлүэхэри зэррытхэм мыхьэнш-хуэ зэрилэр, абы зэгъуэуэгъуэ республикэхэм исхэр зэррызэккуи-гъуэуэр, шцлалэгъуалэ куэд зыхьтэ мы зэхьэхэм я зэллэщцлэхуэ-хэр зэригъэбидэр. Теклүэныгъэр ди къэралым къызэррыхьынуэр.

- Ди блэклэр, тхьэдэм и къэхуэгъэхэр, ди нэхъыжэхэм мамыр-гъэрэ теклүэныгъэрэ къызэррытхуэхэр зыщцлэгъэгъуэпцэ хьуну-къым. Дызэррыгъуэхуэ Теклүэныгъэм и ныпыр Ингуш Республикэм лшццлэпцлэхьэ. Дэхэ луэху хэхэр икцлэщцлэхуэ ди теклүэныгъэклэ иухуэ ди шцлалэхэр узыншэуэ я нагуэхуэм къахьэжыныуэ дыщцлэ-хуэлэс, - жилащ «Хэкум и хьумакулэхуэр» къэрал фондым и шцлал-нэжэ къудамэм и нафэщцлэм и къуэдзэ Чеченов Эльдар.

Зэхьэхэр и кцлэм шынэблагъэм, жэкцлүэдакы зы даккыкэклэ яхуэщцлэхуэащ. Зэхуэсахэм удэ гъэгъахэр тралъхьащ «Налшык Дэхэ шыкхьым и къалэщ» фэеллэным.

Зэлүцлэм хэтэщ КъБР-м и Парламентым, республикэм и ми-нистерствэхэм, къалэ администрацэм я лыкцлүэхэр, жылагуэ зэгъуэныгъэхэм шыщцлэр, ветеранхэр, дэхэ луэху хэхэм хэтэхэр, ку-ртыр еджалэхэмэрэ еджаллэ нэхъыщхьэхэмэрэ шцлэхэр, волонтер-хэр, Налшык къалэм шцпсэхуэмэрэ абы и хьыщцлэхэмэрэ.

Тхыгъэри сурэтхэри ТЕКЛҮЭНЬ ГЪЭМ ЗАРЭТЭ ЕИШ.

Зы «дамэм» уццэту нэхъыбэ зэбгъэхуулэфынуц

Фокладэм и 4-м Налшык къалэм, Шпалэгъуалэм я унэм, зы-хъысхуэ щеклуэклаш, Кавказ Ицхъэрэм и шынальхэм къика хьэрчытыщцэхэр хэту.

АР теухуауэ шытащ «Дунейпсо кооперацмэрэ экспортымэрэ» лъэпкъ лүхур шынальхэм зэрыщэгъэзэщцэм, сатум цызылэрагъэхэ ехуылэныгъэхэм, къышлагъэхэр хамэ къэралхэм егъэшнымыккэ ялэ зэфцкылым, «Сделано в России» брендым шцт хьэпшып, ерыскыпхтэ къышцэзыгъэкI лүхуццIапIэхэм зэрызауэжыфынум, нэгъуащцэхэми.

Зэхуэсыр къызэригъэпэщцэ «Урысейм и экспорт центр» лүхуццIапIэм (РЭЦ), КЪБР-м и Правительствэр и дэлэпыкыуэгуу. Абы хэтэц Урысей Федерацим Промышленностымэрэ сатумкIэ, Экономикэ зыужыныгъэмкIэ и министерствэхэм, Урысейм и экспорт центрым я лыкIуэхэр, хьэрчытыщцэхэр.

Махуэ псом тещыкыуэуэ шыта зэхьэрэщ цIидэныным илэ къы-хуэу, къызэгъэпэщцIуэхэр журналистхэм епсэлъащ, я мурад-хэмэр къалэн зыщадцIыжхэмэр къагъэналуу. Кавказ Ицхъэрэм и лүхуццIапIэхэр хамэ къэралхэм зэрэддэлъажхэмэр апхуэдэхэм дэлэпыкыуэгъуэ зэраухуэмырэ шытепсэлъыным, РЭЦ-м и вице-президент **Молодцов Александр** жилад зэхуэсыр Налшык къалэ шрагъэкIуэжыну къышцыхахам шхъаусыгъуэцI зэрир. «Нэгъуащ къэралхэм хьэпшып нэхъыбэ езынхэ республик нэхъ пашэхэм ящыщц. Къэбэрдей-Балъкъэрэр. Нэгъабэ абы процент 50-кIэ хьэжыуэ иащ, дзыртыл илэхэми апхуэдэу жьд-жару лэжыгъэхэр ирегъэкIуэцI - ялэ мазиллпым и закыуэ процент 17-кIэ зэрыхигъэхуэр долъагъуэ, - жилад хьэщцIэм. - ЗэрытыщцIэ, а лүхур псом хуэ-мыдэу къызыдэкIуэр мэкъумиш IэнатIэрщ, пхъэщхъэмыхъщэ жьг хадэхэрщ. Къэбгъэлъагъуэмэ, Кавказ Ицхъэрэм ирашым и процент 57-р зыубыдыр араш. КъыхъэзгъэщцIуэ сыхуэт 2024 гъэм Урысейм и экспорт центрым КИФШЦ-м шылажы лүхуццIапIэхэм сом меларды 10-м нэблэ-гъэкIэ зэрызашыгъэкъуэр. Дэ ди къвалэнц апхуэдэ дэлэпыкыуэ-гъэхэр зэрыщытIэм хьэрчытыщцIэхэр шьидгъэгуэзэн, лъапо-шхъэлэхэр къызэрранкыну дуней-псо утыкыуэм ихъанымкIэ шцIэгъэ-кыуэн дахуэхъуну».

Абы и псалэм пшцэу, КЪБР-м и Правительствэм и Унафэщцым и ялэ къуэдэу **Къуныжь Музед** жилад Къэбэрдей-Балъкъэрэм и экономикэр нэбжьыкIэ къэбгъэ-лэагъуэмэ зэрыщадцIэр, хамэ къэралхэм мы зэманым сату ядэ-зылэ лүхуццIапIэхэм я нэхъы-бэр къызэрэзIуахэр илхэси 10-15 нэхъыбэ зэрымыкыуэр. «Къэ-бэрдей-Балъкъэрэм и хьэрчы-

тыщцIэхэм лъабжы ямылауэ шцIауэ я лүхур зэтраублэжыуэ жыплIэ хуэнуц. Ауэ нобэ ахэр лъэ быдэкIэ мэуэ, зэман кIэщцым кърыубыдэу дунейпсо утыку ихъэ-фашц, къышцIагъэкIыр нэгъуащцI шцIапIэхэм нагъэсыф, - къыхи-гъэщцэ Къуныжьым. - Шцэ къытгъэхэркъым мы зэхьэрхэр ди хьэрчытыщцIэхэм сэбэп зэра-ухуэхуэным, къэралыр дэлэпы-кыуэгъуэ зэрыхуэйр Iэмал куд къы-зэрышцIауэм. Къэбэрдей-Балъ-къэрэм шылажы хьэрчы-тыщцIэхэм я лэжыкIэм и флагыр къызыгъэлъагъуэ нэщэнэу къы-золъытэ ахэр зэрызэрыщцэр, зыр адрейм зэрыдэлэпыкыуэным зэ-рыхуыщцIахэр. Дыццогугъ ди рес-публикэм ирашым адэкIэ хэхуэ-ну».

Къэбэрдей-Балъкъэрэм нар-тыхымэрэ гуэдзымэр къынэмы-шцIауэ ираш IэфрыкIэхэмэр псы-хэмэр. КъызэрыхагъэщцIамкIэ, иджы ялэу, 2024 гъэм, нэгъуащцI шынальхэм ирагъэщцэ бы-лымкыбэстэ (rapc) жылэм къы-щцIаху дагъэ».

КЪБР-м экономикэ зыужыны-гъэмкIэ и министр **Рахаев Борис** къыджылад Урысейм и экс-порт центрым и дэлэпыкыуэ-гъэхэр къэралым и шынальхэ-псоми зэралэхэсыр. КъышцIэнэ-мышцIауэ, лүхуццIапIэм экспор-тымыкIэ и шкылымэр Къэбэрдей-Балъкъэрэм къэрал университет-ыцэу жьдхэрэу зэдлажы лэ-шлагъэлэхэр ягъэхъэзырынум теухуауэ. «ХьэрчытыщцIэхэр нэ-хъыбэу йокIуаллэ «Мой бизнес» лүхуццIапIэм. Абы хэтц къышцIа-гъэкIыр хамэ къэралхэм ирагъэ-шоным теухуауэ дэлэпыкыуэгъуэ къахуэхуэ IэнатIэр. Апхуэдэу ди хьэрчытыщцIэхэм Iэмал ялэц КЪБР-м ПромышленностымкIэ, Мэкъумиш IэнатIэмкIэ, Туризм-эмыкIэ и министерствэхэм сьт хуэдэ лүхуки зыухагъэзэну», -

къыхигъэщцэ Рахаевым.

УФ-м и Президентым и полно-моченнэ лыкIуэу КИФШЦ-м цыдым и дэлэпыкыуэгъуэ **Никитин Сергей** къыхигъэщцэ къэралым и Iэтэщхьэм 2030 гъэ пцIон-дэ зэлэжыпхъэу къыгъэлэ-гъуахэм шынальхэм къышцIа-гъэкI хьэпшыпхэмэр шхыны-гъуэхэмэр нэгъуэцI къэралхэм зэрырагъашэм и бжыгъэр хэ-гъэхуэн зэрыхуэйр зэрашхэр. «Абы и лъэныкыуэцI дэлэпы-кыуэгъуэ махуэ «Дунейпсо коопе-ративмэрэ экспортымэрэ» лъэпкъ лүхур зэрыдгъэзэщцIэр. Ар Уры-сейм и шынальхэ псоризэлэжыщ. 2024 гъэм Экспортым дэлэпы-кыуэгъуэ хуэхуэ центрхэр хьэрчыт лүху мынырымэр курьырымэр ялэщц 29-м шцIэгъэкъуэн яхуэ-хуащ я лэжыгъэкIэ нэгъуэцI шынальхэм япщцIэнымыкIэ. Абы шыгъуэми, пэжыр жытIэн-ци, центрхэм нэгъабэ яхузэ-фIокар нэхъ мащцIэ, 2023 гъэм елытыауэ. Абы къыхъжыуэ ди лэ-жыгъэр шцIэдгъэхуэбжээн, хэ-кIлпIэхэм дегуэсыным хуэйрэ псоми абдеж зыщыцIагъэгъуэзэ-ну Iэмал зэралэр.

Молодцов Александр жилад Урысейм къышцIагъэкIхэр нэхъыбэм къащхуэн папщцIэ, «Сделано в России» лъэпкъ брендир къызэригъэзэбжээн яхы-хъу хьэрчытыщцIэхэр къызэри-сурджар. «Сделано в России» халигъэхэмэр бэу цыкIуэр зытэт триколорымэр мы зэманым кIуэ

пэти цIрылуэ махуэ, ар дуней-псо гъэлэжыгъэзэщцIэхэм нэсащ. КъапщцIэмэ, ар дамыгъэ къу-дейкыым, атIэ къышцIэдгъэкIым и флагымырэ шынагъуэнша-гъэмэр щыхъэт дызэрытхуэуэщ. Зы «дамэм» уццIэту нэхъыбэ зэ-бгъэхуулэфынуц», - къыхи-гъэ-щцэ абы.

«Дунейпсо кооперацмэрэ экс-портымэрэ» лъэпкъ лүхур зэра-гъэзэщцIэм, Урысей Федерацим и шынальхэм къапщцылэ къа-лэнхэм, экспортым и жып-хъэщцIэхэр хэпщцым телпсылэ-хуэцI Лицензэ тынымэр дуней-псо кооперацмкIэ департамен-тым и унафэщцым и къуэдзэ **Коновалов Ольга**, РЭЦ-м шы-нальхэ программэхэр къызэ-гъэзэщцIэнымыкIэ и унафэщцI **Радио-нов Олег** сымэ. ШцIээн Рес-публикэм Экспортым дэлэпы-кыуэгъуэ хуэхуэ и центрым и унафэщцI **Сапарбиев Iэдэм** тел-псылэхуэуэ шынальхэм хьэ-гъэ-дэжыныгъэмкIэ хуилэ зыпщцIэны-гъэхэр зэрырагъэфIакулэм.

УФ-м Экономикэ зыужыны-гъэмкIэ и министрствэм КИФШЦ-м и социальнэ-экономи-кэ экспортымкIэ и департаментым и къудамэм и унафэщцI **Лебедев Дмитрий** жилад иужрэй илэхэм Кавказ Ицхъэрэм и шынальхэм къышцIагъэкIхэр Ираным, Сауд Хъарылым, Кур-жым, Китайм, Афганистаным зэ-рырагъашэм хэлщцIыкIыуэ зы-ухагъэхуэр.

КИФШЦ-м щыц хьэрчыты-щцIэхэм зэлүцIэм Iэмал шалац Урысейм и экспорт центрым и унафэщцIэхэм, федеральнэ ми-нистерствэхэм я лыкIуэхэм я уццIэхэр иратыну.

Зэхьэцым шагъэлэпIащ «2025 гъэм и экспорт нэхъыфI» уры-сейпсо зэхъэзэхуэм и шынальхэ Иыхьэм шытекIуэхэр. Саугъэтхэр

шратыж лүхум хэтэц КЪБР-м и Правительствэм и УнафэщцI **Му-суков Алий**. Псоризэлэжыуэ, етуанэ, ешанэ увылэхэр ялэу зэхъыэм я цIэ къышцIауэцI Кавказ Ицхъэрэм и лүхуццIапIэ 24-м.

«Промышленностым елхуэу илэхэсым и экспортэр» Иыхьэм ялэ увылэр къышцыхъащ «Тэрч налмэс завод» лүхуццIапIэм. Абы и генеральнэ унафэщцI **Ллэуж Ахьмэд** я ехуылэныгъэхэм те-дгъэпсэлъыкыну зыщыцIагъэ-хэм, къыджылад къышцIагъэкIыр мы зэманым Азиэ Курьытм (Та-джикистан, Узбекистан) Армени-ем, Куржым, Тьркум зэрырагъа-шэр. «ИкыуэцI ди гуапэщцI ди лэжыгъэм мылхуэдэ гулътэрэ шцIэрэ къызэрыхуащцIар», - къы-хигъэщцэ Ллэужым. Къыхъ-гъэщцIыбэщц, зэлэуэм «Хьэрчы-тыщцIэ-экспортэр нэхъ шцIалэ» и Иыхьэм Ахьмэд пашэ зэрыщы-хуэр.

«Хьэрчыт лүху мынырымэр ку-рытымэр хэт бзылхуэгъэ экспор-тэр нэхъыфI» Иыхьэм ялэ увылэр къышцыхуагъэщцэщц «Аква-Кристалл» ООО-м и унафэщцI **Урыш Мадинэ**. Апхуэдэу абы и лүхуццIапIэр ешанэ шхыуащ «Шхыныгъуэ зэхъырымкIэ илэхэ-сым и экспортэр» Иыхьэм.

«Отбор» жылгъэкI лүхуццIапI-эм етуанэ увылэр къышцыхъащ «Мэкъумиш IэнатIэм ехъэлэуэ илэхэсым и экспортэр» Иыхьэм. «ХьэрчытыщцIэ-экспортэр нэхъ шцIалэ» Иыхьэм и етуанэ увылэрэ Къэбэрдей-Балъкъэрэм къыхъ-хуащ - ар хуагъэфэщцэ «Сирус-М» ООО-м и унафэщцI ХьэщцIэлI Мартин. Апхуэдэу абы и лүху-ццIапIэм ешанэ увылэр къышцI-хуащ «Илэхэсым и зыщыцIытэ» Иыхьэм. Докъуэхуэ ди хьэрчы-тыщцIэхэм я зэфцкылым хэхуэу зэпыту лэжыну.

БАГЪЭТЫР Луизэ.

Мы махуэхэм

Фокладэм и 6. щэбэт

- ♦ 1939 гъэм - Налшык шыгъэжа-плэ къышцызылэуащ.
- ♦ 1950 гъэм къалхуащ КЪБР-м шцIэныгъэмкIэ щыхъэ зилэ и лэ-жыкIуэцI **Щэрдан Анатолэ**.

Дунейм и щытыкIэнур

«Pogoda.yandex.ru» сайтым зэ-ритымкIэ, республикэм узфIу шыщытынуц. Хуабэр махуэм градус 19-26-рэ, жэщым градус 17 цыхъуэнуц.

Фокладэм и 7. тхъэмахуэ

- ♦ Щыдагъэ, газ промышлен-ностым и лэжыкIуэхэм я ма-хуэц
- ♦ Хъэуа къабзэм и дунейпсо ма-хуэц

- ♦ Iэхэщэм ещхэ зэрыджэгу са-бий хьэпшыпхэр гъэкIуэдэ-жыным и дунейпсо махуэц
- ♦ 1949 гъэм къалхуащ Урысей Федерацим, Адыгъ Республикэм шцIэныгъэхэмкIэ щыхъэ зилэ я лэжыкIуэцI, ШЦДАА-м, МАИА-м, АПСН-м я академик, педагогикэ шцIэныгъэхэмкIэ доктор, профес-сор **КIэрэмытI Къазэбэ**.
- ♦ 1955 гъэм къалхуащ щэрал, политикэ лэжыкIуэцI, ШцIэрым район администрацим и Iэтэ-щхъэуэ шыта **Ахъуэхуэ Къан-цобий**.

Дунейм и щытыкIэнур

«Pogoda.yandex.ru» сайтым зэ-ритымкIэ, республикэм шцI-плэ-щыплэпIэхэр узш къышцешы-нуц. Хуабэр махуэм градус 19-23-рэ, жэщым градус 17 цыхъу-нуц.

Фокладэм и 8. блыщхэ

- ♦ ЩIэныгъэ зэгъэгуэтыным и дунейпсо махуэц

- ♦ Журналистхэм я зэкъуэтыны-гъэм и дунейпсо махуэц
- ♦ Урысейм и Дзэ щыцыхъым и ма-хуэц
- ♦ Финансистым и махуэц
- ♦ 1958 гъэм къалхуащ КЪБР-м щыхъэ зилэ и уухуащ, КЪБР-м и Парламентым и депутату шыта **Къандэхуэ Мухъэмэд**.
- ♦ 1962 гъэм къалхуащ КЪБР-м мэ-къумэш хожытэмыкIэ щыхъэ зилэ лэжыкIуэцI **КIэдэуиш Аслъэн**.

Дунейм и щытыкIэнур

«Pogoda.yandex.ru» сайтым зэ-ритымкIэ, республикэм узш къы-шцешынуц. Хуабэр махуэм гра-дус 19-23-рэ, жэщым градус 18 цыхъуэнуц.

Фокладэм и 9. гъубж

- ♦ Дахэгъэм и дунейпсо махуэц

- ♦ 1882 гъэм къалхуащ адыгъ джэгуакулэу **Щхъэлэхуэуэ Алий**.
- ♦ 1942 гъэм къалхуащ шапсыгъ сурэтыщцI, Адыгъ Республикэм щыхъэ зилэ и художник **Хьэпшыт Хыисэ**.
- ♦ 1946 гъэм къалхуащ КЪБР-м щыхъэ зилэ и дохутыр **Мысрокъуэ Мухъэмэд**.
- ♦ 1969 гъэм къалхуащ адыгъ сурэтыщцI **Гъуэгунокъуэ Му-рат**.

Дунейм и щытыкIэнур

«Pogoda.yandex.ru» сайтым зэ-ритымкIэ, республикэм узш къы-шцешынуц. Хуабэр махуэм гра-дус 17-20-рэ, жэщым градус 18 цыхъуэнуц.

Зыгъэхъэзырар КЪАНШЫУЕЙ Мэлычпхуэц.

Лъэпкъ лүцыгъэ:

ХьыбарегъащцIэ

Гъэлэжыгъэныгъэ-жармыкIэм фрагъэблагъэ

ХьэтIохъушцокъуэм и хадэм ит «Чайный домик» шхалIэм пэгъунэгъуэуэ фытэ «ТхакIуэ-хэм я алеем» фокладэм и 6-м щекIуэжынуц гъэлэжыгъэ-ныгъэ-жармыкIэ. Ар къызэ-рагъэпэщцынуц Къалэм и ма-хуэм и щыхъыкIэ.

АБДЕЖ щыфIагъуэнуц коллекционерхэм зэхуахъэса хьэпшыпхэр: значок, нып, маркэ, конверт, ахъыш, ста-туэткэ, радиотехникэ, тхылэ, хьэкушчыкыуэ зымлIуэжы-гъуэхэр, нэгъуэщцIхэри.

Мы лүхум хэтхуэ гупыж зыщцIэхэм сыхъэти 8-м шыцIэ-дзауэ къышчырпIоплIэ «Снар-так» стадионым хуэзэнцIуэ шцIэ дыхъэлэпIэм джэ. Ар къызэригъэпэщцэ «КЪБР-м и Коллекционерхэм я зэгъэхъ-ныгъэ» лүхуццIапIэм.

Нэм илгъагъур щхъэм и уасэщ.

Бльшхьэ, фокладэм и 8

05.00 «Доброе утро»
09.00, 12.00, 15.00, 03.00 Новости
09.20 «Модный приговор» (0+)

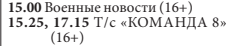
14.00 «Место встречи»
16.45 «За гранью» (16+)
17.50 «ДНК» (16+)

13.55 X/ф «АЛЕКСАНДР МА-
ЛЕНЬКИЙ» (16+)

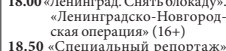

05.05 «1812». Док. драма (16+)
07.00 «Сегодня утром» (12+)

19.45 Главная роль
20.05 «Правила жизни»
20.30 «Спокойной ночи, малыши!»

05.00 Утро России
09.00, 11.00, 14.00, 16.30, 20.00,
03.00 Вести

06.00 «Лучшие из лучших» (12+)
06.30 «Все о главном» (12+)

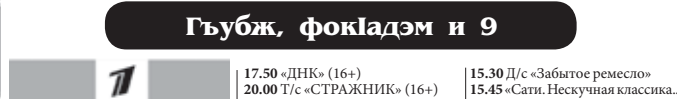

06.00 «Лучшие из лучших» (12+)
06.30 «Все о главном» (12+)

06.30 Диалоги о животных
07.20 Д/с «Первые в мире»

07.05 «История России»
07.30 «Сегодня утром» (12+)

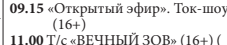

Гьубж, фокладэм и 9

05.00 «Доброе утро»
09.00, 12.00, 15.00, 03.00 Новости
09.20 «Модный приговор» (0+)

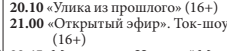
17.50 «ДНК» (16+)
20.00 Т/с «СТРАЖНИК» (16+)
23.15 Т/с «СЕВЕРНАЯ ЗВЕЗДА»

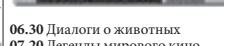
05.10 Т/с «КОМАНДА 8» (16+)
07.00 «Сегодня утром» (12+)

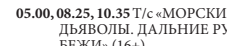
05.00 Утро России
09.00, 11.00, 14.00, 16.30, 20.00,
03.00 Вести

06.00 «Лучшие из лучших» (12+)
06.30 «Все о главном» (12+)

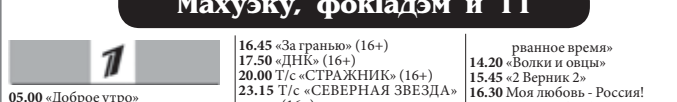
06.30 Диалоги о животных
07.20 Легенды мирового кино

05.00, 08.25, 10.35 Т/с «МОРСКИЕ
ДЬЯВОЛЫ. ДАЛЬНИЕ РУ-
БЕЖИ» (16+)

08.45 X/ф «ПРЕДЕЛ ВОЗМОЖНО-
ГО» (16+)

Бэрэжьей, фокладэм и 10

05.00 «Доброе утро»
09.00, 12.00, 15.00, 03.00 Новости
09.20 «Модный приговор» (0+)

16.45 «За гранью» (16+)
17.50 «ДНК» (16+)

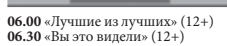
05.00 Т/с «БЕЗ ПРАВА НА ОШИБ-
КУ» (16+)

13.20, 23.05 «Рэтгайм, или Разо-
ванное время»

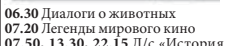

05.00 Утро России
09.00, 11.00, 14.00, 16.30, 20.00,
03.00 Вести

18.45 Д/ф «Отца Рафаила и его друг
Балабанов»

06.00 «Лучшие из лучших» (12+)
06.30 «Вы это видели» (12+)

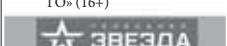
06.30 Диалоги о животных
07.20 Легенды мирового кино

13.00 «Секретные материалы» (16+)

05.00 «Доброе утро»
09.00, 12.00, 15.00, 03.00 Новости
09.20 «Модный приговор» (0+)

16.45 «За гранью» (16+)
17.50 «ДНК» (16+)

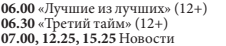
05.15 Т/с «ОПЕРАЦИЯ «ГОРГО-
НА» (16+)

05.00 Утро России
09.00, 11.00, 14.00, 16.30, 20.00,
03.00 Вести

14.20 «Волки и овцы»
15.45 «2 Верник 2»
16.30 Моя любовь - Россия!

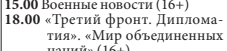
17.45, 00.25 Музыка советских компо-
зиторов

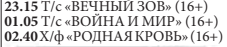
06.00 «Лучшие из лучших» (12+)
06.30 «Третий тайм» (12+)

05.00, 08.25, 10.35 Т/с «МОРСКИЕ
ДЬЯВОЛЫ. ВЕКТОР АТА-
КИ» (16+)

05.15 Т/с «ОПЕРАЦИЯ «ГОРГО-
НА» (16+)

06.30 Диалоги о животных
07.20 Легенды мирового кино

17.15, 01.55 Д/с «Запечатленное
время»

17.45, 00.45 Музыка советских компо-
зиторов

18.45, 01.45 Больше чем любовь

19.45 Главная роль

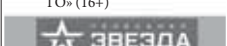

Махуэку, фокладэм и 11

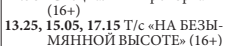

05.00 «Доброе утро»
09.00, 12.00, 15.00, 03.00 Новости
09.20 «Модный приговор» (0+)

16.45 «За гранью» (16+)
17.50 «ДНК» (16+)

05.15 Т/с «ОПЕРАЦИЯ «ГОРГО-
НА» (16+)

05.00 Утро России
09.00, 11.00, 14.00, 16.30, 20.00,
03.00 Вести

17.15, 01.55 Д/с «Запечатленное
время»

17.45, 00.25 Музыка советских компо-
зиторов

18.45, 01.15 Больше чем любовь

19.45 Главная роль

20.05 Открытая книга

20.30 «Спокойной ночи, малыши!»

20.50 Д/ф «Старшая сестра». Люби-
те ли вы театр?»

05.00, 08.25, 10.35 Т/с «МОРСКИЕ
ДЬЯВОЛЫ. ВЕКТОР АТА-
КИ» (16+)

06.30 Диалоги о животных
07.20 Легенды мирового кино

Мэрэм, фокладэм и 12

05.00 «Доброе утро»
09.00, 12.00, 15.00 Новости
09.20 «Модный приговор» (0+)

02.10 «Захар Прилепин. Уроки русского» (12+)
02.40 «Квартирный вопрос» (0+)

16.30 Письма из провинции
17.15 Д/ф «Первые в мире»
17.30 Музыка советских композиторов

06.00 Телеканал «Доброе утро. Суббота»
09.45 «Слово пастыря» (0+)

09.20 «Един дома»
10.20 «Пяная дорога» (16+)

10.15 Х/ф «ПО СЕМЕЙНЫМ ОБСТОЯТЕЛЬСТВАМ» (16+)

РОССИЯ 1
05.00 Утро России
09.00, 11.00, 14.00, 16.30, 20.00 Вести

05.30 Т/с «НА БЕЗЫМЯННОЙ ВЫСОТЕ» (16+)

06.00 «Лучшие из лучших» (12+)
06.30 «Формула-1. Гаснут огни» (12+)

РОССИЯ 1
05.00 Утро России. Суббота
08.00 Местное время. Суббота

04.40 Х/ф «ТРИ ДНЯ В МОСКВЕ»
07.00 Х/ф «АТАКА» (16+)

22.00 «Агора»
23.00 Клуб «Шаболовка, 37»

КТВ
05.00, 11.05 Т/с «МОРСКИЕ ДЯВОЛЫ. ВЕКТОР АТАКИ» (16+)

РОССИЯ К
06.30 Диалоги о животных
07.20 Легенды мирового кино

06.00 «Лучшие из лучших» (12+)
06.30 «Формула-1. Гаснут огни» (12+)

РОССИЯ 1
05.00 Утро России. Суббота
08.00 Местное время. Суббота

06.30 М/ф «Сплюшка». «Ай да Пушкин!».

15.30 Футбол. «Динамо» (Москва) - «Спартак» (Москва). МИР. Российская премьер-лига.

Тхэмахуэ, фокладэм и 14

06.00, 10.00, 12.00 Новости
10.00 Игрый, гармон, любимая!
06.55 «Насовый» (12+)

16.20 Человек в праве с Андреем Куниным (16+)

11.30 «Метод Сократа»
12.15 Незнаестные маршруты России

Блытхэ, фокладэм и 8
6.00 «Хыбарыцхэзэр. Пшэдджыж» (16+)

6.40 КьБР-м и цыхубэ усакулэ Зумакуловэ Танзилья

7.00 «Хыбарыцхэзэр. Пшэдджыж» (16+)

РОССИЯ 1
05.25 Х/ф «ДВА МГНОВЕНИЯ ЛЮБВИ» (16+)

05.45 Х/ф «СТРОГАЯ МУЖСКАЯ ЖИЗНЬ» (16+)

15.30 Футбол. «Балтика» (Калининградская область) - «Зенит» (Санкт-Петербург). МИР Российская премьер-лига.

Губэж, фокладэм и 9
6.00 «Хыбарыцхэзэр. Пшэдджыж» (16+)

7.00 «Хыбарыцхэзэр. Пшэдджыж» (16+)

7.00 «Хыбарыцхэзэр. Пшэдджыж» (16+)

КТВ
05.05 Х/ф «ОТЦЫ» (16+)

РОССИЯ К
06.30 М/ф «Молодые яблоки»

06.00 Матч! Парад (16+)

Махуэ, фокладэм и 11
6.00 «Хыбарыцхэзэр. Пшэдджыж» (16+)

7.00 «Хыбарыцхэзэр. Пшэдджыж» (16+)

7.00 «Хыбарыцхэзэр. Пшэдджыж» (16+)

КЪБР-М И РАДИО

Блыщхьэ, фокладам и 8

- 00.00 - Макьам 99,5-FM (урсыбзэкIэ)
- 1.00 - Макьам 99,5-FM (адыгбзэкIэ)
- 1.35 - «Фэр папцIэ» (адыгбзэкIэ)
- 2.00 - «Макьам» (адыгбзэкIэ)
- 2.30 - «ЖыцIыг нэужым» (адыгбзэкIэ)
- 3.00 - «Орайда» (балькэрыбзэкIэ)
- 4.00 - «Жырхана» (балькэрыбзэкIэ)
- 5.00 - Макьам 99,5-FM (урсыбзэкIэ)
- 6.35 - «ПцIэну шхьэпэцI» (урсыбзэкIэ) (12+)
- 6.45 - 7.00 «Спорт хьыбархэр» (урсыбзэкIэ) (12+)
- «ХьыбарыцIэхэр» (адыгбзэкIэ): 7.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00
- «ХьыбарыцIэхэр» (балькэрыбзэкIэ): 7.05, 11.00, 14.00, 17.00, 20.00
- «ХьыбарыцIэхэр» (урсыбзэкIэ): 7.10, 12.00, 15.00, 18.00, 21.00
- 7.15 - «Си Къэбэрдей-Балькэр» (адыгбзэкIэ) (16+)
- 7.45 - «Узыншагъ» (адыгбзэкIэ) (12+)
- 8.00 - «Си Къэбэрдей-Балькэр» (балькэрыбзэкIэ) (16+)
- 8.20 - «Билими дунясы» (балькэрыбзэкIэ) (6+)
- 8.40 - «Псалъэмк щхьэпэцI» (адыгбзэкIэ) (16+)
- 9.00 - «Си Къэбэрдей-Балькэр» (урсыбзэкIэ) (16+)
- 9.25 - «Кавказым и макьхэр» (урсыбзэкIэ)
- 10.05 - «ХьыцIэ» (адыгбзэкIэ) (16+)
- 10.25 - «Фэр папцIэ» (адыгбзэкIэ)
- 11.05 - «Чамхана» (балькэрыбзэкIэ) (16+)
- 11.25 - «Жыр саугъа» (балькэрыбзэкIэ)
- 11.48 - «Наму толкунларында» (балькэрыбзэкIэ) (12+)
- 12.05 - «КъехьэкI-нехьэкI зыхьэмьт псалъэмк» (урсыбзэкIэ) (16+)
- 12.35 - «Дуней тетикIэ» (урсыбзэкIэ) (16+)
- 13.05 - «Си Къэбэрдей-Балькэр» (адыгбзэкIэ) (16+)
- 13.35 - «Псалъэмк щхьэпэцI» (адыгбзэкIэ) (16+)
- 13.50 - «Узыншагъ» (адыгбзэкIэ) (12+)
- 14.05 - «Си Къэбэрдей-Балькэр» (балькэрыбзэкIэ) (16+)
- 14.30 - «ГушыпIэ» (адыгбзэкIэ) (16+)
- 15.05 - «Си Къэбэрдей-Балькэр» (урсыбзэкIэ) (16+)
- 15.25 - «Кавказым и макьхэр» (урсыбзэкIэ)
- 16.05 - «ХьыцIэ» (адыгбзэкIэ) (16+)
- 16.25 - «Фэр папцIэ» (адыгбзэкIэ)
- 17.05 - «Чамхана» (балькэрыбзэкIэ) (16+)
- 17.25 - «Жыр саугъа» (балькэрыбзэкIэ)
- 17.48 - «Наму толкунларында» (балькэрыбзэкIэ) (12+)
- 18.05 - «КъехьэкI-нехьэкI зыхьэмьт псалъэмк» (урсыбзэкIэ) (16+)
- 18.35 - «Дуней тетикIэ» (урсыбзэкIэ) (16+)
- 19.05 - Макьам 99,5-FM (адыгбзэкIэ)
- 19.45 - «Таурхъан» (адыгбзэкIэ) (6+)
- 20.05 - «Орайда» (балькэрыбзэкIэ)
- 20.40 - «Акылманла сэлери» (16+)
- 21.05 - Макьам 99,5-FM (урсыбзэкIэ)
- 21.35 - «ПцIэну шхьэпэцI» (урсыбзэкIэ) (12+)
- 21.45 - «Спорт хьыбархэр» (урсыбзэкIэ) (12+)
- 22.00 - «Макьам» (адыгбзэкIэ)
- 22.35 - «Ди гусуэ зыгъэпсэху» (адыгбзэкIэ)
- 23.00 - 24.00 «Жырхана» (балькэрыбзэкIэ)

Губж фокладам и 9

- 00.00 - Макьам 99,5-FM (урсыбзэкIэ)
- 1.00 - Макьам 99,5-FM (адыгбзэкIэ)
- 1.30 - «ЖыцIыг нэужым» (адыгбзэкIэ)
- 2.00 - «Орайда» (балькэрыбзэкIэ)
- 2.30 - «ГушыпIэ» (адыгбзэкIэ) (16+)
- 3.00 - Макьам 99,5-FM (урсыбзэкIэ)
- 3.25 - «Кавказым и макьхэр» (урсыбзэкIэ)
- 4.00 - «Фэр папцIэ» (адыгбзэкIэ)
- 5.00 - «Чамхана» (балькэрыбзэкIэ) (16+)
- 5.25 - «Жыр саугъа» (балькэрыбзэкIэ)
- 6.00 - 7.00 Макьам 99,5-FM (урсыбзэкIэ)
- «ХьыбарыцIэхэр» (адыгбзэкIэ): 7.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00
- «ХьыбарыцIэхэр» (балькэрыбзэкIэ): 7.05, 11.00, 14.00, 17.00, 20.00
- «ХьыбарыцIэхэр» (урсыбзэкIэ): 7.10, 12.00, 15.00, 18.00, 21.00
- 7.15 - «Си Къэбэрдей-Балькэр» (адыгбзэкIэ) (16+)
- 7.45 - «Гукьыджэ» (адыгбзэкIэ) (12+)
- 8.00 - «Си Къэбэрдей-Балькэр» (балькэрыбзэкIэ) (16+)
- 8.20 - «Боракъ» (балькэрыбзэкIэ)
- 9.00 - «Си Къэбэрдей-Балькэр» (урсыбзэкIэ) (16+)
- 9.20 - «Гукьыджэ» (урсыбзэкIэ) (12+)
- 10.05 - «Адыгхэр: тхьдэр, хабэр» (адыгбзэкIэ)
- 10.50 - «Лъэпкъ ЛуцIыгъ» (адыгбзэкIэ) (6+)

- 11.05 - «Халкъ жыра» (балькэрыбзэкIэ)
- 11.30 - «Миллет хазнабыздан» (балькэрыбзэкIэ) (12+)
- 12.05 - «Интервал QT» (урсыбзэкIэ) (16+)
- 12.25 - «Сабигъуэм и дуней» (урсыбзэкIэ)
- 12.45 - «Таурхъан» (адыгбзэкIэ) (6+)
- 13.05 - «Си Къэбэрдей-Балькэр» (адыгбзэкIэ) (16+)
- 13.35 - «Гукьыджэ» (адыгбзэкIэ) (12+)
- 13.50 - «Лъэпкъ ЛуцIыгъ» (адыгбзэкIэ) (6+)
- 14.05 - «Си Къэбэрдей-Балькэр» (балькэрыбзэкIэ) (16+)
- 14.30 - «Фэр папцIэ» (адыгбзэкIэ)
- 15.05 - «Си Къэбэрдей-Балькэр» (урсыбзэкIэ) (16+)
- 15.25 - «Гукьыджэ» (урсыбзэкIэ) (12+)
- 16.05 - «Адыгхэр: тхьдэр, хабэр» (адыгбзэкIэ)
- 17.05 - «Боракъ» (балькэрыбзэкIэ)
- 17.35 - «Халкъ жыра» (балькэрыбзэкIэ)
- 18.05 - «Интервал QT» (урсыбзэкIэ) (16+)
- 18.25 - «Сабигъуэм и дуней» (урсыбзэкIэ) (6+)
- 19.05 - Макьам 99,5-FM (адыгбзэкIэ)
- 19.45 - «Таурхъан» (адыгбзэкIэ) (6+)
- 20.05 - «Билими дунясы» (балькэрыбзэкIэ)
- 20.25 - «Орайда» (балькэрыбзэкIэ)
- 21.05 - Макьам 99,5-FM (урсыбзэкIэ)
- 21.25 - «Кавказым и макьхэр» (урсыбзэкIэ)
- 22.00 - «ХьыцIэ» (адыгбзэкIэ) (16+)
- 22.30 - «ГушыпIэ» (адыгбзэкIэ) (16+)
- 23.00 - «Чамхана» (балькэрыбзэкIэ) (16+)
- 23.25 - 24.00 «Жыр саугъа» (балькэрыбзэкIэ)

Бэржжей фокладам и 10

- 00.00 - Макьам 99,5-FM (урсыбзэкIэ)
- 1.00 - Макьам 99,5-FM (адыгбзэкIэ)
- 1.30 - «ЖыцIыг нэужым» (адыгбзэкIэ)
- 2.00 - «Орайда» (балькэрыбзэкIэ)
- 2.35 - «Фэр папцIэ» (адыгбзэкIэ)
- 3.00 - Макьам 99,5-FM (урсыбзэкIэ)
- 3.20 - «Гукьыджэ» (урсыбзэкIэ) (12+)
- 4.00 - «Гухьэл уэрэдхэр» (адыгбзэкIэ)
- 5.00 - «Халкъ жыра» (балькэрыбзэкIэ)
- 5.30 - «Боракъ» (балькэрыбзэкIэ)
- 6.00 - 7.00 Макьам 99,5-FM (урсыбзэкIэ)
- «ХьыбарыцIэхэр» (адыгбзэкIэ): 7.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00
- «ХьыбарыцIэхэр» (балькэрыбзэкIэ): 7.05, 11.00, 14.00, 17.00, 20.00
- «ХьыбарыцIэхэр» (урсыбзэкIэ): 7.10, 12.00, 15.00, 18.00, 21.00
- 7.15 - «Си Къэбэрдей-Балькэр» (адыгбзэкIэ) (16+)
- 7.45 - «Сэтэней» (адыгбзэкIэ) (12+)
- 8.00 - «Си Къэбэрдей-Балькэр» (балькэрыбзэкIэ) (16+)
- 8.30 - «Кьонгурочукъ» (балькэрыбзэкIэ) (6+)
- 9.00 - «Си Къэбэрдей-Балькэр» (урсыбзэкIэ) (16+)
- 9.25 - «Кавказым и макьхэр» (урсыбзэкIэ)
- 10.05 - «ЦIхьумрэ гьацIэмэр» (адыгбзэкIэ) (16+)
- 10.25 - «Гухьэл уэрэдхэр» (адыгбзэкIэ)
- 11.05 - «Чамхана» (балькэрыбзэкIэ) (16+)
- 11.30 - «Салам алейкум» (балькэрыбзэкIэ)
- 12.05 - «Гуызджэм и щыналъэ» (урсыбзэкIэ)
- 12.35 - «Кавказым и симфоние» (урсыбзэкIэ)
- 13.05 - «Си Къэбэрдей-Балькэр» (адыгбзэкIэ) (16+)
- 13.35 - «Дигъэтылыгъэхэр» (адыгбзэкIэ) (16+)
- 14.05 - «Си Къэбэрдей-Балькэр» (балькэрыбзэкIэ) (16+)
- 14.20 - «Кьонгурочукъ» (балькэрыбзэкIэ) (6+)
- 14.40 - «Усыгъа» (адыгбзэкIэ) (16+)
- 15.05 - Кызарыфэ шыналъэхэр (адыгбзэкIэ)
- 15.05 - «Си Къэбэрдей-Балькэр» (урсыбзэкIэ) (16+)
- 15.25 - «Кавказым и макьхэр» (урсыбзэкIэ)
- 16.05 - «Сэтэней» (адыгбзэкIэ) (12+)
- 16.20 - «Гухьэл уэрэдхэр» (адыгбзэкIэ)
- 17.05 - «Чамхана» (балькэрыбзэкIэ) (16+)
- 17.25 - «Салам алейкум» (урсыбзэкIэ)
- 18.05 - «Гуызджэм и щыналъэ» (урсыбзэкIэ)
- 18.35 - «Кавказым и симфоние» (урсыбзэкIэ)
- 19.05 - Макьам 99,5-FM (адыгбзэкIэ)
- 19.45 - «Таурхъан» (адыгбзэкIэ) (6+)
- 20.05 - «Орайда» (балькэрыбзэкIэ)
- 20.25 - «Боракъ» (балькэрыбзэкIэ)
- 21.05 - Макьам 99,5-FM (урсыбзэкIэ)
- 21.25 - «Кавказым и макьхэр» (урсыбзэкIэ)
- 21.25 - «Гукьыджэ» (урсыбзэкIэ) (12+)

Мэрэм фокладам и 12

- 00.00 - Макьам 99,5-FM (урсыбзэкIэ)
- 1.00 - Макьам 99,5-FM (адыгбзэкIэ)
- 1.30 - «ЖыцIыг нэужым» (адыгбзэкIэ)
- 2.00 - «Орайда» (балькэрыбзэкIэ)
- 3.00 - Макьам 99,5-FM (урсыбзэкIэ)
- 3.25 - «Кавказым и макьхэр» (урсыбзэкIэ)
- 4.00 - «Усыгъа» (адыгбзэкIэ)
- 4.10 - «Гухьэл уэрэдхэр» (адыгбзэкIэ)
- 4.30 - «Шпалэгъуэ» (адыгбзэкIэ)
- 5.00 - «Алтын хазна» (балькэрыбзэкIэ)
- 5.30 - «Ауаз» (балькэрыбзэкIэ) (16+)
- 6.00 - 7.00 Макьам 99,5-FM (урсыбзэкIэ)
- «ХьыбарыцIэхэр» (адыгбзэкIэ): 7.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00
- 7.15 - «Си Къэбэрдей-Балькэр» (адыгбзэкIэ) (16+)
- 7.45 - «Земаным пэджжэ» (адыгбзэкIэ) (16+)
- 8.00 - «Си Къэбэрдей-Балькэр» (балькэрыбзэкIэ) (16+)
- 8.20 - «Алтын хазна» (балькэрыбзэкIэ)
- 9.00 - «Си Къэбэрдей-Балькэр» (урсыбзэкIэ) (16+)
- 9.20 - «Сабигъуэм и дуней» (урсыбзэкIэ) (6+)
- 9.30 - «Кавказым и макьхэр» (урсыбзэкIэ)
- 10.05 - «Дингуазэ» (адыгбзэкIэ) (16+)
- 10.15 - «ЕджапIэ» (адыгбзэкIэ) (16+)
- 10.20 - Адыг уэрэджжэр (адыгбзэкIэ)
- 10.45 - «ПцIэну шхьэпэцI» (адыгбзэкIэ) (6+)
- 11.05 - «Теиры кылыч» (балькэрыбзэкIэ) (6+)
- 11.30 - «Ауаз» (балькэрыбзэкIэ) (16+)
- 12.05 - «Къыдкелукъ хабзэхэр» (урсыбзэкIэ) (16+)
- 12.30 - «Макьамэм и толькунхэм» (урсыбзэкIэ)
- 13.05 - «Си Къэбэрдей-Балькэр» (адыгбзэкIэ) (16+)
- 13.45 - «Земаным пэджжэ» (адыгбзэкIэ) (16+)
- 14.05 - «Си Къэбэрдей-Балькэр» (балькэрыбзэкIэ) (16+)
- 14.30 - «Шпалэгъуэ» (адыгбзэкIэ) (16+)
- 15.05 - «Си Къэбэрдей-Балькэр» (урсыбзэкIэ) (16+)
- 15.25 - «Сабигъуэм и дуней» (урсыбзэкIэ) (6+)
- 15.35 - «Кавказым и макьхэр» (урсыбзэкIэ)
- 16.05 - «Дингуазэ» (адыгбзэкIэ) (16+)
- 16.15 - «ЕджапIэ» (адыгбзэкIэ) (16+)
- 16.20 - Адыг уэрэджжэр (адыгбзэкIэ)
- 16.45 - «ПцIэну шхьэпэцI» (адыгбзэкIэ) (6+)
- 17.05 - «Алтын хазна» (балькэрыбзэкIэ)
- 17.35 - «Ауаз» (балькэрыбзэкIэ) (16+)
- 18.05 - «Къыдкелукъ хабзэхэр» (урсыбзэкIэ) (16+)
- 18.30 - «Макьамэм и толькунхэм» (урсыбзэкIэ) (12+)
- 19.05 - Макьам 99,5-FM (адыгбзэкIэ)
- 19.45 - «Таурхъан» (адыгбзэкIэ) (6+)
- 20.05 - «Орайда» (балькэрыбзэкIэ)
- 20.25 - «Кьонгурочукъ» (балькэрыбзэкIэ) (6+)
- 21.05 - Макьам 99,5-FM (урсыбзэкIэ)
- 21.25 - «Кавказым и макьхэр» (урсыбзэкIэ)
- 22.00 - «ЦIхьумрэ гьацIэмэр» (адыгбзэкIэ) (16+)
- 22.25 - «Гухьэл уэрэдхэр» (адыгбзэкIэ)
- 23.00 - «Чамхана» (балькэрыбзэкIэ) (16+)
- 23.30 - 24.00 «Салам алейкум» (балькэрыбзэкIэ)

- «ХьыбарыцIэхэр» (балькэрыбзэкIэ): 7.05, 11.00, 14.00, 17.00, 20.00
- «ХьыбарыцIэхэр» (урсыбзэкIэ): 7.10, 12.00, 15.00, 18.00, 21.00
- 7.15 - «Си Къэбэрдей-Балькэр» (адыгбзэкIэ) (16+)
- 7.45 - «Динмурэ гьацIэмэр» (адыгбзэкIэ) (16+)
- 7.50 - «ИцIагъ» (адыгбзэкIэ) (12+)
- 8.00 - «Си Къэбэрдей-Балькэр» (балькэрыбзэкIэ) (16+)
- 8.20 - «Кьонгурочекъ» (балькэрыбзэкIэ) (6+)
- 8.35 - «Тау макьамла» (балькэрыбзэкIэ)
- 9.00 - «Си Къэбэрдей-Балькэр» (урсыбзэкIэ) (16+)
- 9.25 - «Кавказым и макьхэр» (урсыбзэкIэ)
- 10.05 - «ГьацIэмэ и дамыгъ» (адыгбзэкIэ) (16+)
- 10.25 - «Прозэм и напэкIуэцIэхэр» (адыгбзэкIэ)
- 10.45 - «Лэгъупыкъу» (адыгбзэкIэ) (6+)
- 11.05 - «Ууаз» (балькэрыбзэкIэ) (16+)
- 11.20 - «Чамхана» (балькэрыбзэкIэ) (16+)
- 11.45 - «Сиза билемисиз» (балькэрыбзэкIэ) (12+)
- 12.05 - «Гуызджэм и щыналъэ» (урсыбзэкIэ) (16+)
- 12.35 - «Сабигъуэм и дуней» (урсыбзэкIэ) (6+)
- 12.50 - «Жэуап зыгыгъуей ушцIэхэр» (урсыбзэкIэ) (12+)
- 13.05 - «Си Къэбэрдей-Балькэр» (адыгбзэкIэ) (16+)
- 13.45 - «Динмурэ гьацIэмэр» (адыгбзэкIэ) (16+)
- 13.50 - «ИцIагъ» (адыгбзэкIэ) (12+)
- 14.05 - «Си Къэбэрдей-Балькэр» (балькэрыбзэкIэ) (16+)
- 14.30 - «Ди гусуэ зыгъэпсэху» (адыгбзэкIэ)
- 15.05 - «Си Къэбэрдей-Балькэр» (урсыбзэкIэ) (16+)
- 15.25 - «Кавказым и макьхэр» (урсыбзэкIэ)
- 16.05 - «Прозэм и напэкIуэцIэхэр» (адыгбзэкIэ)
- 16.45 - «Лэгъупыкъу» (адыгбзэкIэ) (6+)
- 17.05 - «Ууаз» (балькэрыбзэкIэ) (16+)
- 17.20 - «Чамхана» (балькэрыбзэкIэ) (16+)
- 17.45 - «Сиза билемисиз» (балькэрыбзэкIэ) (12+)
- 18.05 - «Гуызджэм и щыналъэ» (урсыбзэкIэ)
- 18.35 - «Сабигъуэм и дуней» (урсыбзэкIэ) (6+)
- 18.50 - «Жэуап зыгыгъуей ушцIэхэр» (урсыбзэкIэ) (12+)
- 19.05 - Макьам 99,5-FM (адыгбзэкIэ)
- 19.45 - «Таурхъан» (адыгбзэкIэ) (6+)
- 20.05 - «Орайда» (балькэрыбзэкIэ)
- 20.25 - «Алтын хазна» (балькэрыбзэкIэ)
- 21.05 - Макьам 99,5-FM (урсыбзэкIэ)
- 21.30 - «Кавказым и макьхэр» (урсыбзэкIэ)
- 22.00 - «Шпалэгъуэ» (адыгбзэкIэ)
- 22.35 - Адыг уэрэджжэр (адыгбзэкIэ)
- 23.00 - «Ауаз» (балькэрыбзэкIэ) (16+)
- 23.25 - 24.00 «Орайда» (балькэрыбзэкIэ)

Шбэз фокладам и 13

- 00.00 - Макьам 99,5-FM (урсыбзэкIэ)
- 1.00 - Макьам 99,5-FM (адыгбзэкIэ)
- 1.30 - «ЖыцIыг нэужым» (адыгбзэкIэ)
- 2.00 - «Орайда» (балькэрыбзэкIэ)
- 2.30 - «Тау макьамла» (балькэрыбзэкIэ)
- 3.00 - Макьам 99,5-FM (урсыбзэкIэ)
- 3.25 - «Кавказым и макьхэр» (урсыбзэкIэ)
- 4.00 - «Ди гусуэ зыгъэпсэху» (адыгбзэкIэ)
- 5.00 - «Ууаз» (балькэрыбзэкIэ) (16+)
- 5.10 - «Чамхана» (балькэрыбзэкIэ)
- 5.30 - «Орайда» (балькэрыбзэкIэ)
- 6.00 - 7.00 Макьам 99,5-FM (урсыбзэкIэ)
- 7.00 - «Си Къэбэрдей-Балькэр» (адыгбзэкIэ) (16+)
- 7.38 - «Лъэпкъым и фыгыуэхэр» (адыгбзэкIэ)
- 8.00 - «Си Къэбэрдей-Балькэр» (балькэрыбзэкIэ) (16+)
- 8.25 - «Илхам» (балькэрыбзэкIэ)
- 9.00 - «Си Къэбэрдей-Балькэр» (урсыбзэкIэ) (16+)
- 9.25 - «Радиус-99,5» (урсыбзэкIэ) (12+)
- 9.45 - Усыгъэм и толькун (урсыбзэкIэ)
- 10.00 - «ГьацIэмэ и дамыгъ» (адыгбзэкIэ) (16+)
- 10.20 - «Уэрэдымрэ абы и тхьдэмэр» (адыгбзэкIэ) (16+)
- 10.50 - «Жаншэр» (адыгбзэкIэ) (12+)
- 11.00 - «Боракъ» (балькэрыбзэкIэ) (16+)
- 11.21 - «Топалайчыкъ» (балькэрыбзэкIэ)
- 11.30 - «Акъ таулары жырылары» (балькэрыбзэкIэ)
- 12.00 - «Гукьыджэ» (урсыбзэкIэ) (12+)

- 12.44 - «Спорт хьыбархэр» (урсыбзэкIэ) (12+)
- 13.00 - «Си Къэбэрдей-Балькэр» (адыгбзэкIэ) (16+)
- 13.38 - «Лъэпкъым и фыгыуэхэр» (адыгбзэкIэ)
- 14.00 - «Утыку» (адыгбзэкIэ)
- 14.50 - «Жаншэр» (адыгбзэкIэ) (12+)
- 15.00 - «Си Къэбэрдей-Балькэр» (балькэрыбзэкIэ) (16+)
- 15.25 - «Илхам» (балькэрыбзэкIэ)
- 16.00 - «Боракъ» (балькэрыбзэкIэ) (16+)
- 16.21 - «Топалайчыкъ» (балькэрыбзэкIэ) (6+)
- 16.30 - «Акъ таулары жырылары» (балькэрыбзэкIэ)
- 17.00 - «Си Къэбэрдей-Балькэр» (урсыбзэкIэ) (16+)
- 17.25 - «Радиус-99,5» (урсыбзэкIэ) (12+)
- 17.45 - Усыгъэм и толькун (урсыбзэкIэ)
- 18.00 - «Гукьыджэ» (урсыбзэкIэ) (12+)
- 18.44 - «Спорт хьыбархэр» (урсыбзэкIэ) (12+)
- 19.00 - Макьам 99,5-FM (адыгбзэкIэ)
- 19.45 - «Таурхъан» (адыгбзэкIэ) (6+)
- 20.00 - «Орайда» (балькэрыбзэкIэ)
- 20.20 - «Кьонгурочекъ» (балькэрыбзэкIэ) (6+)
- 20.35 - «Тау макьамла» (балькэрыбзэкIэ)
- 21.00 - Макьам 99,5-FM (урсыбзэкIэ)
- 21.25 - «Кавказым и макьхэр» (урсыбзэкIэ)
- 22.00 - «Прозэм и напэкIуэцIэхэр» (адыгбзэкIэ)
- 22.30 - «Ди гусуэ зыгъэпсэху» (адыгбзэкIэ)
- 23.00 - «Чамхана» (балькэрыбзэкIэ) (16+)
- 23.20 - «Сиза билемисиз» (балькэрыбзэкIэ) (12+)
- 23.30 - 24.00 «Орайда» (балькэрыбзэкIэ)

Тхьэмакуэ фокладам и 14

- 00.00 - Макьам 99,5-FM (урсыбзэкIэ)
- 1.00 - Макьам 99,5-FM (адыгбзэкIэ)
- 1.38 - «Лъэпкъым и фыгыуэхэр» (адыгбзэкIэ)
- 2.00 - «ЖыцIыг нэужым» (адыгбзэкIэ)
- 3.00 - «Орайда» (балькэрыбзэкIэ)
- 3.25 - «Илхам» (балькэрыбзэкIэ)
- 4.00 - «Боракъ» (балькэрыбзэкIэ) (16+)
- 4.30 - «Акъ таулары жырылары» (балькэрыбзэкIэ)
- 5.00 - Макьам 99,5-FM (урсыбзэкIэ)
- 5.25 - «Радиус-99,5» (урсыбзэкIэ)
- 5.45 - Усыгъэм и толькун (урсыбзэкIэ)
- 6.00 - Макьам 99,5-FM (урсыбзэкIэ)
- 6.44 - 7.00 «Спорт хьыбархэр» (урсыбзэкIэ) (12+)
- «ХьыбарыцIэхэр»
- Тхьэмакуэ кхьэухахэр: 10.00, 14.00
- «ХьыбарыцIэхэр»
- Тхьэмакуэ кхьэухахэр: 8.00, 15.00
- «ХьыбарыцIэхэр»
- Тхьэмакуэ кхьэухахэр: 12.00, 17.00
- 7.00 - «Си Къэбэрдей-Балькэр» (адыгбзэкIэ) (16+)
- 7.40 - «Фэр папцIэ» (адыгбзэкIэ)
- 8.10 - «Си Къэбэрдей-Балькэр» (балькэрыбзэкIэ) (16+)
- 8.45 - «Акылманла сэлери» (16+)
- 9.00 - «Си Къэбэрдей-Балькэр» (урсыбзэкIэ) (16+)
- 9.35 - «ПцIэну шхьэпэцI» (урсыбзэкIэ) (12+)
- 9.45 - «Спорт хьыбархэр» (урсыбзэкIэ) (12+)
- 10.10 - «Ди зэуцIапIэм» (адыгбзэкIэ)
- 10.40 - «Дерс» (адыгбзэкIэ) (12+)
- 11.00 - «Сахна» (балькэрыбзэкIэ)
- 12.10 - «Театрыр микрофоным Гутт» (урсыбзэкIэ)
- 13.00 - «Си Къэбэрдей-Балькэр» (адыгбзэкIэ) (16+)
- 13.35 - «Ди гусуэ зыгъэпсэху» (адыгбзэкIэ)
- 14.10 - «Ди зэуцIапIэм» (адыгбзэкIэ)
- 14.40 - «Фэр папцIэ» (адыгбзэкIэ)
- 15.10 - «Си Къэбэрдей-Балькэр» (балькэрыбзэкIэ) (16+)
- 15.40 - «Акылманла сэлери» (16+)
- 16.00 - «Сахна» (балькэры

● Ди псалъэгъухэр

Гъэщлэгъуэныр жыхъэ цы-
лэктым жи... Пэжу, къытхэтц
зэ луплэгъуэкIэ цыху къы-
зэрыгъуэкIу, уклэлъыллэ-
жамэ - дуней псо пкырылэу
нэрыбгэ къызэрымыкIуэхэр,
зэчиффIэхэр. Апхуэдэу, фейс-
буккIэ нэлуасэ схуэхуауэ,
илъэс зыбжанэ шIауэ сцIы-
хурт ДыщэкI Алим. Адыгэ-
бзэр налъэ-налъэу зэпкыри-
рэ, пычыгъуэ къэс мыхъэнэ
зырыз зэралгъуэр хушIыкы-
гъуэкIэ зыдж а гупсысакIуэм
пасэрэй адыгэ кхъухь шIауэ
щызэхэсхым, нэхъ гъунэгъуу
зэзгъэщылхуну, и Iэдэкъэ-
щIаIэхэм тэзгъэлсалыхьыну
сылтыгъуэзэщ.

Зэпкырильхъащ адыгэ кхъухь

тырку лусфэм къытеуэри, мил
300-кIэ къуажэрэ жылэу щIаэр
зэхадыгъуэщ, жызум хадэхэр
зэтрактугъэщ, цыху куэд яукIщ,
бзылхуэгъэхэр яхъщ, ахъшэрэ
хъэшпылу ягъуэтыр ягъэклау-
сэри, загъэбзыхъащ. Коньне
къалэм и унафэщIхэр мэгузав-
э ахэр къалэм къыдыхъэнкIэ.
Султан Сэлим унафэ ищIри,
зэщIауэдауэ кхъухь 6 кыг-
гъэклауш къалэр ихъумэну, псы
лусфэм дыдыхъэу ядэркъым,
къалэр ягъэбыдэ. Сэ Куржым-
рэ Адыгэ Хэкумрэ сыкIуэн
хуейуэ гъуэгу сытеуэну унафэ
къысхуащIти, сышынэри, къэз-
гъэзэжаш», - итщ абы. Дэф-
тэрхэм къызэрыхъэщыжымкIэ,
адыгэпщхэр хытет бзаджа-
щIэхэм я гъуазуу шаджэтыр
гъунэжщ. Ахэр генуэхэм ятеуэ-
рейрэ яхунщIэрти, Къаффэм
кыкIуы дзэ кхъухь абрагъуэхэр
къаутылпщтыр, сондэджэрхэр
псэуэ зэрыкъэзрийм хышын
къудей шхъкIэ. Абы кыкIыр-
къым адыгэхэр курыт лъэхъэ-
нэхэм бзаджащIэ защIау хэл-
сэжIауэ... Езы генуэхэмми ап-
хуэдэ щIагъэадыгъэ щаджэр
гъунэжти, адыгэхэм ялэ ящIэ-
жауэ жыплIэ хъунуш.

дзэ кхъухь дыдэу улоуплэ!
- Тхыдэм кхыхъэнжауэ зы су-
рэт зактуэщ къэгъуэтар. Нэ-
хыбэ щIаыми сцIаэркъым, ауэ
а сурэтэм кыпкырысхыфыр
кыпкырысхаш. Кхъухь ухуэ-
кIэм ар зэрывэкIуэ Iэмэлпсы-
мэр, капитаным и тIысыплэр
къыхъэгъэщхъуащ. Сурэ-
тым къызэрищымкIэ, цыху
дапцэ исыпхъэми къэзбжаш. А
псоми ятэщIыкыжауэ, и нагъ-
кIи зэпэбжауэ щытц.

**- Кхъухьпэм тет псэушхэм
и гъуэу узэгъэщылхунт. Бла-
гъуэу улоуплэ... Хэмэрэ, сы-
щыуэрэ?**
- Благуэкым. Ар зэм гууш-
хъэщ, зэми ажэщ. Бжыкыуэ-
хэр зэрывэкIащIэхэмкIэ кып-
хуошIэ ар сытми. Нэхъ зэкIэ-
щIауэ, кыхуэ къаукулэмэ - ажэщ,
нэхъ кIащIу, зэкIащIэхэмэ -
гууш. Ажысафэр сытым дэжи
адыгэм къыдкелуэкI пыхъщ,
гуур - мейкыуалэ шхъабзэщ.
Тури зэрыадыгэ дамгыгъэм
шэч лъэкIэ хэлькъым.

утыку къызыхъэ зактуэтIакъуэ-
хэр щыIэщ. Мис а псори зэ-
хуэтхъэсыжыфамэ, къытщIа-
хуэу щIаплэм едгъэщIамэ,
адыгэ шхъабзэмрэ бзэмрэ зэи
мыкIуэдзыну залтыжынут.
Ар бидэу си фIащ мэхуэ.

**- ЩIаплэм теухуауэ... Гъэсэн
гъурхэр уилъкъэ, Алим?**

- Хъуэу, гъэсэн силъкъым, гъэ-
сакIуэ зэфIэкI зэрывгъэдэмь-
лым кхыкыкIуэ. Зыгуэр къыс-
кIэлъыллэ защIаэрэ зригъа-
сэмэ сыгуфIауэну, ауэ цы-
хум кыгурыгъэуэуфыркым,
згъэсэфыркыми, апхуэдэ
луху зесхуэркъым. А кхъухь
цIыкIуэхэм защеспщытам, сыт
хуэдэу гъуэу сехъа езыр! Сы-
щыуэм, къытезгъэзэжым, ар-
гуэрэ сыщыуэм, абы губызгъа-
гъэ хъсхуэрэ шIауэ аращ
ялэрэйр. ИужькIэ хуэлэрхуэу
сыхъуащ, дауи. Ауэ кхъухь-
шхуэм елэжын щыщIэддзэм
хуабжыу гъуэу дыдехъащ. Сы-
мылсэлъажу, сымышхэжу кы-
къэнат абы сегупсысурэ, ауэ
сыт хуэдэу гъуэгъуэу сыш-
хуа абы сабий гуп «быгу-
быргу» жиIуэ, лъэ макъ ира-
гъэщIэ щыдэжам! Курыт лъэ-
хъэнэхэм укыкышхуауэ, пэж
дыдэу, сабий гуп дэжэуэ къыс-
щыуэрт.

**- Кхъухьхэм къыщынэмыщIа
зыгуэр пщIа иджыри?**

- Шыгу шIащ, пхъэ шэрхъ
щIауэ. Ялэ дыдэу цыхум къы-
гупсыса шыгур мыпхуэдэу
щытагъэщ къысгурэ, хуэгъэ-
фащэ защIаэрэ зэпкырыс-
лхъащ ар. КъыщынэмыщIауэ,
хъкуэстжу (колесница) зыгуэ-
рым хуэстжуащ. Владимир Фы-
гурт Тхъэм кыхуищIэ, мы
пщIантIэм егъэщIаэрэ сышхуэ-
хуэу солажы, лъэщIаплэ къызи-
тащ, гугъэфIахри дилэщ. Ауэ,
кхъыIэ, иджыри зэ сынольIуэ,
си зактуэ укыкыстемтыхъ.

*Сэ абы шыму солтIэ, и цIэ
къызыллуэу, апхуэдэ цыху зэ-
чиффIэр газетеджэхэм дауэ
ящыбзыщIын, къыслуэми, зы-
гуэркIэ и жагъуэ мыхуэну, сы-
мыгъэукуйтэну пIэрэ жысIуэрэ,
сыгупсысэу. Хуабжыу сыщыгу-
фIащIащ ди IэщIагъэлIэхэм,
щIэныгъэлIэхэм, узэщIауэхэм
иджыри зы къазэрыхъауэм.
Тхъэм узынашгъэ къырт! А сэ
слъэгъуэм лъэкIым и цIэр
фIыкIэ игъэлушч иджыри!*

ФЫРЭ Анфисэ.

**- Мыр курыт лъэхъэнэхэм
адыгэхэм ялэ кхъухьым тетцIы-
кыжауэ араш. 1938 гъэм Зева-
киныр Пелнэк Нинэрэ зэ-
датхэ «Генуэ жылэхэр Кавказ
Къухъэплэм 13 - 15-нэ лIащы-
гъуэхэм» тхылым къысхъащ.
Абы зэрытмыкIэ, курыт лIащы-
гъуэхэм адыгэхэр хытет лъэ-
рызэхъуэ, щIаплэ жыжэхэм
къыщаджыуэ, кхъухь къызэры-
мыкIуэхэр ялуху, сондэджэр
лухуу хы ФыцIэм къыщекIуэ-
кIам и курыкIупсэм хэту шы-
тащ. Илэжыплэки, нобэ «пи-
рат» жыхуэтIэ хытет бзаджа-
щIэхэри я мащIэткъым ди ялэ
итахэм. Уелбонэ хытет бзаджа-
щIэхэм я зэхуэсыплэу къалыгъ-
тэрт хы ФыцIэм и кавказ Iу-
фэри, хъумакIуэ зыщIауэдэхэр
зэпымычу цызэхэзекIуэрт. Езы
адыгэ бзаджащIэхэм я дуней
тетывIкIуэ шытамрэ лыгъэу яхъ-
лъамрэ къыхошжы Венецием и
лыкIуэу Къэжэрым шыла ди
Алессандрэ Винченцэ 1572
гъэм макъауэгуэуэм и 25-м ит-
штытам. «Чыристан
адыгэхэр кхъухь 24-рэ хъуэу**

**- СызэрыщыгъуазэмкIэ, са-
угъэгъуэдэу, кхъухь цыкIуэр
пщIуэу къебгъэжыат, Алим.
Ауэрэ, адыгэхэр хым зэрытета
дзэ кхъухьшхуэ пщIащ...**

- КхъыIэ, пщIащ жумылI! Ар си
зактуэкъым зыщIаэр. Пэжщ,
щIауэу сщIуэу къэзгъэжыат,
мы дызыщIэс шхалпэр зей
ДыщэкI Владимир тигъэ къы-
хуэщIаат апхуэдэ зыи, пщIан-
тIэм кхъухьшхуэ дзатэм сыту
фIы хъунут жиIэри, гъуцIыпкэ
хуигъуэуащ, зэпкырильхъэнэ.
Мыбдеж кхыхъэгъэщIауэу
«ЭтноРест»-радыгэ шхъабзэм
тэщIыхуэу, Iащ-фащэхэр,
хъэшпылхэр куэдэу щыбгъуэ-
тыи екуэлIаплIауэ зэрыщытыр.
Сэ IэщIагъэкIэ сыухуакуэтыи,
къызэччэнджэщыну сыкыщыри-
джэм, дэлэпыкыгуэу сыхуэ-
хуауэ араш - гъуцIыпкэ игъэу-
вар пхъэкIэ къесуллэклэщ, бэ-
лагъэхэр сщIащ.
- ПщIантIэгъэдахэ мыхуэу,

**- Уухуакуэу жыболэ, ауэ
адыгэ шхъабзэми, тхыдэми,
бзэми фIуэу узэрыщыгъуэ-
эрэ налушч. КъыщынэмыщIа-
уэ, ди бзэр зэпкырылхуэрэ,
адрей бзэхэм лъабжэ хуэ-
хуэу адыгэ псалъэхэр къызэ-
рылхуэтыи сыщыгъуэзэщ.
Дауэ абы узэрыхуэуауэ?**

- Сыщысабийм хъэщIащ дилэ-
т. Ар зэи нэхъ кIахъуртэ-
къым. Сытым дэжи хъэщIэр ди
куэдэ, абыхэм хабэхэр кIэлъы-
зэрэхъуэ, адыгэбзэ дахэрэ уз-
рэдыжыкэмрэ къыщIауэу кыуэ
хуэдэт. Дауи, псы къэсхьыи,
Iапыдлэлъыдуу сыщытыи, а
хъэщIащым сыщIауэу адыгэ-
бзэ къызэрылхуэу щызэхэс-
хырт. Сигу къэкIуы ахэр стхы-
жакъым, иджыпстуи а псори
къысхуэмыщIахьныри хэлъщ,
ауэ абы шыгъуэу си тхъэклумэм
къыуа адыгэбзэ дахэм хуэдэ
зэи зыщIауэу щызэхэсхакъым.
Курыт еджаплэ сыщIауэу кыуэ
псэрт цыху еджахэм, урысы-
бзэр фIуэу зыщIахэм, Нал-
шык дэт курыт еджаплэ №11-м
сритауэ шытащ. Нартан лъэсу

ИзнатIэм и пщIэр къалэт

**2025 гъэм жпэуэгъуэм и 8 - 12-жэм урысейпсо
мэкъумэш диктант ди къэралым ялэу шрагъэ-
кIуэуащылхунт. Ар траухуэнущ Мэкъумэш-промыш-
леннэ комплексым и тхъэмахуэмрэ Мэкъумэш
хозайствэм и продукцIэхэм елэжэхэм я махуэмрэ
гъэуэлIэныным. Я щIэныгъэрэ здынэсыр абы ца-
гъуэнухуэныну еджауэхэм, студентхэм,
мэкъумэш ИзнатIэм пэрытхэмми.**

ДИКТАНТЫР зытхынухэм ушIэ 30-м жауапхэр
иратыжыну къапэщылты: Урысейм и АПК-м и
тхыдэм шегъэжьауэ мэкъумэш турызмэрэ бжы-
рэ лъабжэ зилэ технологиехэм я дэж нэсу
хубыдуу. Ахэр ягъэхъзырашч експертхэмрэ егъ-
джылуэхэмрэ.
Мэкъумэш диктантыр лэужыгъуэнтIаэр ирга-
кIуэуащылхунт; ялэр интернеткIэ - аргодиктант.рф-м
и платформэр къагъэсбэлу. ЕтIуанэр очнэу щыты-

нуц икIи ар щызэхэтынуц къэралым и мэкъумэш
вуэхэм, колледжхэм, курыт еджаплэхэм, мэкъумэш
IухушIаплэ инхэм, «Урысеймэкъумэшбанкым» и
хэщIаплэхэм - псори зэхэту шыплэ миным щIагъуэм.

Диктантым хэтынухэм псоми электроннэ серти-
фикатхэр иратынуц, текIуахэм - дипломхэр. Къы-
згъэпэщIауэхэм зэрыжаламкIэ, гугъэ щыIэщ
цыху мелуаным щIагъуэм я зэфIахэр абы ца-
гъэуэгъуэну.

Диктантыр къызэрагъэпэщынуц «Урысей къуа-
жэ» пэжушIэмрэ «Урысеймэкъумэшбанкымрэ»,
УФ-м Мэкъумэш хозайствэмкIэ и министерствэмрэ
жылагуэу, шIагъэуалэ зэгъуэныгъэхэмрэ къа-
дэлэпыкуу икIи абы и къалэн нэхъыщхуэу щыты-
нуц къэралым и мэкъумэш ИзнатIэм и пщIэр
къэлэтынымрэ цыху нэхъыбэ абы кхыхъашным-
рэщ.

ХЪЭЩОКЪУЭ Алыдж.

ОГРАНИЧЕННЫЙ НАВ
В ПОДРАЗДЕЛЕНИЯ
С ВОЗМОЖ
ОБУЧЕНИЯ И ПЕРСО

от 4.720.000 Р
ЗА ПЕРВЫЙ ГОД
2.200.000 Р
ЕДИНОВРЕМЕННО до 10 млн

ОБРАЩАТЬСЯ: г. Нальчик, ул. Идарова, д. 198 Тел.: +7 (952) 57

ЩЭНЫГЪЭ

Лэмэпсымэ пэрытхэр я щлэгъэкъуэну

Фокиадэм и япэ махуэхэм ди щыналгъэм шалэт хабзэ лүхуегъуэхэм ятешчыкыа гүфлэгъуэ зэхыгъэхэр щеклүэклэщ республикэм и еджаплэ нэхыщхъэхэм абыхэм епха колледжжыи. Апхуэдэу Бэрбач Хэтлүтлэ и цлэр зезыгъэ Къэбэрдей-Балъкъэр къэрал университетым, Клуэклүэ Валерэ и цлэр зезыгъэ Къэбэрдей-Балъкъэр къэрал махуэмш университетым и бжэлүлэхэм щеклүэклэщ егъаджакуэхэр, студентхэр зыхэтэ пэклүхэр, Щлэгъэхэм, КъБР-м и Къэралыгъуэм я махуэхэр щэгъэллэп.

КъБКЪУ-м и езанэ курсым щлэгъэхъащэр фокиадэм и 2-м шызхуэсат еджаплэм и щыкхэллэ нэхыщхъэм деж. Гъащлэм хуалэ мурадхэм ящыду еджаплэ нэхыщхъэм щлэгъэхъаныр къыгъэхуэллэ щлалэгъуалэм я нэгум гукыдэжыр къищырт, дэржэгъуашху я псэм зэрызыхищлэр нэрылабугт. Мы гъэм апхуэдэхэм я бжыгъэр цыкху мини 5-м нызэррохъс. Ягуауэ инклэ ахэр лүушлэщ университетым и ректорым и къалэнхэр зыгъэзэщлэ Альтуд Юрэ, еджаплэ нэхыщхъэм хыгъэ институтхэм, колледжхэм, къуадэмхэм я пашэхэм. Гүфлэгъуэ зэхыгъэр яублэщ Урысей Федерациэм и Къэрал Гимнын къөгъуэунымклэ. Ар гукли псэкли дабыгъуэ ягъэзэщлэщ зэхуэсым къеклүэклэхэм я нэхыбаплэм.

Аджлэ псэллэлэр хуит хуащлэщ КъБКЪУ-м унафэщлэм.

- Пщлэ зыхуэсат си лэжыгъэху! Щлэгъэхъэ зэгъуэтынм си нэ къыхуыккыну университетым и езанэ курсым къыщлэгъэхъа щлалэгъуалэ! Сигуми си псэми къагъэдэжкыу сынывохуэху фокиадэм и махуэхуэхэмклэ: Щлэгъэхэм я махуэмклэ, ди республикэм и Къэралыгъуэм и махуэмклэ, - жиалщ. Альтудым. - Псом ялэрауэ, си гуаплэщ лэжъэнэщлэм фыхуэузыншэнэ, абы хувилэ мурадхэмрэ хуэллэпэхэмрэ къыгъэхуэллэнэ. КъБКЪУ-р гъуэгъуанэ кыкх, купцлафлэ къэзыкыла еджаплэ нэхыщхъэхэ. Абы къыщлэгъэхэ дунейпсо цлэрылауэг зыгъуэта еджагъэшхуэхэр, щлэгъэхлэхэр, къэхутаклүэхэр, лэщлэгъэллэ нэхсхэр. Фэри, зи щлалэгъуэхэ, еджаплэ нэхыщхъэм щлэгъэхэ кув, зэфлэклэ лгъагъэр щызэвгъуэтынущ, дауи. Абы къыдэклүэу ди деж фызэрыщеджэнэ илгъэхэм къэвгъуэтынущ ныхъэгъуэ пэжхэр, фесэнущ лэжыгъэ зэмпллэужыгъуэхэр фи щхъэ закъуэуи гупым фыхуэти вгъэзэщлэу. А лүхуегъэхэм ящыщ дэтхэнэным мыкхэншхуэ зэрилэр зманым къыгъэллэгъуэурэ еклүэклүныущ, фи флэщ фыщы. Сынывохуэхуэ еджэнэм шызылэрыгъэхэ ехуэллэнэ гъэхэм ящыщ дэтхэнэри щлэгъэхэ нэхум фыхуэзышлэ гъуагъэ вхуэхуэну. Фэраш, фи щлэгъэхэмрэ зэхыщлэмырщ ди къэклүэнур даж зэрыхуэнуу я джэлэс нэхыщхъэр. Студент гъащлэр гукъинэу, купцлафлэу, лүхуегъэ зэмпллэужыгъуэу куэдкэ гъэнцлэуэ ефхэккыну, фыккэ дызыщыгъуэ щлалэгъуалэ. Гъуэгуэ махуэ фытеуауэ къыщлэгъэху!

«Уи клүгъуэуш» урысейпсо студент проектыр ди щыналгъэм шызыгъэклуатэ Щокуый Ларисэ езанэ курсым щлэгъэхъа студентхэр къыхурджэщ университетым и гъащлэми езыр зи пашэ пэхуэщлэми жыджэру хэтхуи. Студент илгъэхэр цыкхум куэд къыщыщлэ, лэныкыуэ зэмпллэужыгъэхэмклэ зэрызылгъэ лэжъэнэу зэрыщытыр къыхыгъэщлэщ.

Махуэхуэ зэхуэсым къыхыщлэхэм зыхуыгъэзэщ а еджаплэ нэхыщхъэр мы гъэм ехуэллэнэгъэккэ къэзыкыла, Москва щеклүэклэ Урысейпсо студент къызэррыщлэгъэклэ пшыкхым хэтэ Журтыбей Дианэ.

- Си гуаплэу сынывохуэхуэ фылуэ тлгъагъу ди университетым и студент фызэрыгъуамаклэ. Жыджэрагъ, гъуэхуныгъэ фхэллэу, гугъуехъэмрэ лэшпощхэпэхэмрэ факъыпимыккылуэты щлэгъэхэщлэ зыгъэзэщлэу гъуэгъуэтынм фыхуэщлэгъуэны фыккыуэ зоджэ, - жиалщ абы. - Илгъэхэр блэккынуэрэ, фэри, дэ тхуэдэу, къыфшыкхуэнущ университетыр фи етуанэ унэу, абы ныхъжыгъуэ щыфхуэхуэхэри фи къуэхуэ, шыпхуэу къэффлытэнущ.

Гүфлэгъуэ зэлүщлэм и клүхуы езанэ курсым щлэгъэхъащэр фыщлэ хуащлэщ апхуэдэ гъуэгуэ махуэ псалгъэ даж къажезылахом. Абыхэм нэхыгъэхэр ягъэгъуэащ ерыщягъ хэллэу щлэгъэхэ зэгъуэуэтынм елэллэнэ.

Зэхуэсыр ягъэдэхэщ КъБКЪУ-м и «Къафэ» лгъапкэ ансамблыр творческэ щлалэгъуалэмрэ ягъэзэщлэ къафэхэмрэ уэрэдхэмрэ. Гүфлэгъуэ зэхуащлэщ студент зэхуэуэтынгъэм и нэщэнэу къалгъытэ КъБКЪУ-м и Гимнымаклэ. Ар къыгъэхуэсахэм зэгъуэуэ ягъэзэщлэщ.

КъБКЪУ-м къыщызырагъэпэщлэ апхуэдэ гүфлэгъуэм зыкхырагъэллэщ абы щылажэ лэщлэгъэллэхэмрэ щеджэ студентхэмрэ нэмыщлэ, абыхэм я адэ-анэхми. КъБКЪУ-м щлэгъэхэ-къэхутэныгъэ лэжыгъэхэмклэ и проректор Бер Джулеттэ зи пашэ егъэдэжкыуэхэр яхуэзэщ езанэ курсым щлэгъэхъа студентхэм. Берыр и щхъэм университетым и ректорым и къалэнхэр зыгъэзэщлэ Шхыгъэпсо Заурбим къагъэдэжкыу гуаплэу ехуэхуэуэ щлэгъэхэм и гъуэгум теуагъащлэ щлалэгъуалэм.

- Ди махуэмш университетым шеджэхэм, абы и езанэ курсым къыщлэгъэхъа щлалэгъуалэм сохуэхуэу къыхаха лэщлэгъэхэмклэ щлэгъэхэ куу зрагъгъуэтынну, студент илгъэхэр щлэгъуэ, лүхуегъуэ хэлэмэтэхэмклэ гъэнцлэуэ ирахэккыну. Университетым и егъэдэжкыуэхэм ялгъэклэ псои ящлэнущ, фэ щлэгъэхэ куу зэвгъуэтынм папцлэ. Абы щхъэккэ еджаплэ нэхыщхъэр къызэвгъуэтынущ зыхуэныкыуэ псомкли: техникэ лэщхэмкли, технологие пэрытхэмкли, лэщлэгъэллэ лэжыгъэхэмкли, - къыхыгъэщлэщ абы. - Студентхэм Шмалыфхэр ялгъэ зрагъгъуэуэ теорие щлэгъэхэр практикэ лүхуушлэлэхэм шыщлэгъэхэбдыжэну. Апхуэдэ щыккэклэ дызэгъа лүхуушлэлэхэм я бжыгъэр 200-м нызэррохъс. Къынымышлэуэ, еджэнэм къыщыдэхуэ зманым ди студентхэр жыджэру хэтц университетым, республикэм щеклүэклэ жылагуэу гъащлэм. Ди щлалэгъуалэм ящыщ куэд дахэхэ спортым, гъуагъаджэм, щэнхэбэжэм.

Махуэмш университетым и езанэ курсым и студентхэм зыщрагъэллэхъащ еджаплэм и унэхэм. Абыхэм папцлэ къызэрагъэпэщлэ гүфлэгъуэ концертышхуэр куэдым ягу ирихъащ. Зэхуэсым и клүхуы абы хэтэхэм зытрагъэхэщ фэеллэ сурэтхэр.

Апхуэдэу гукъинэу, лэтуауэ ди щыналгъэм и адрей еджаплэ нэхыщхъэхэм шыгъэллэщлэ Щлэгъэхэм, КъБР-м и Къэралыгъуэм я махуэхэр. Еклуу, дахуэ яубжэа 2025 - 2026 гъэ едджэгуэщлэр псоми угъурылэ яхуэхуэну ди гуаплэщ.

ЖЫЛАСЭ Маритэ.

ЩИЭ

Хъунуш ди пщлэр лгъагэ, Зыдмыщыжмэ пуд

*Псынащхэр шыкыбэр
Илгъэщ теплэн,
Дыгъэхуэмэ ди бэрэ -
«Си псэ» жызылэн.
Анзэр мылужмэ,
Лгъэккыр клүдыжаш,
Пщлэ димылэжмэ,
Шыым дытекыжаш.
Маржэ, си адыгэ!
Дызэрыгъуэбды,
Хъунуш ди пщлэр лгъагэ,
Зыдмыщыжмэ пуд.
Къантемыр Тыркубий*

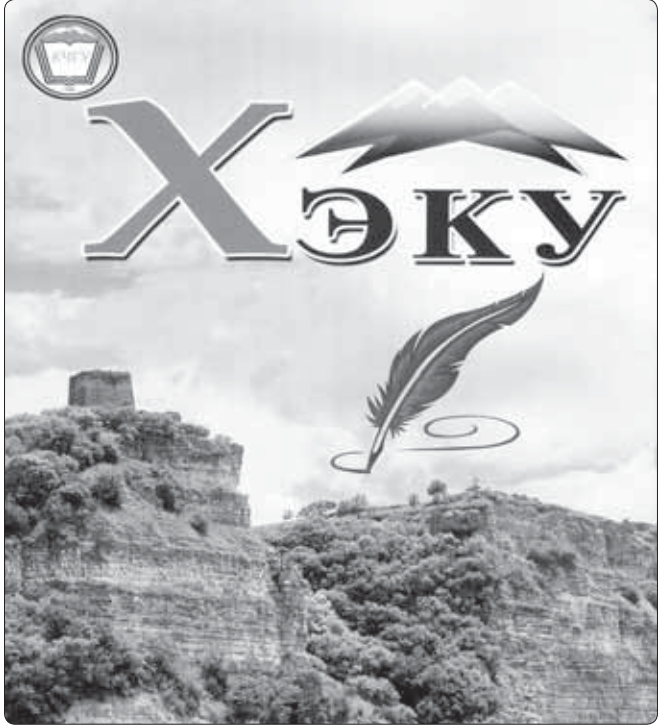
нарт Уэзырмэджрэ ятеуха хыбархэм щыщхэм. Етуанэм гулгъытэншэ щащлэ-къым литературэм и унэтлэгъэхэ нэхыщхыщыри. Усыгъэм и лгъахэм дыхаш Мыжэй Мамыржан, Гъуэщокъуэ Мадина, Тхыгъэпсэу Ужыкыуэ сымэ. Зи прозэ тхыгъэ дыкхэджэр Дыгъуэкъуэ Къурмэнрэ («Бжыкхэ псыдзэ» тхыгъэм щыщ лгъэхэ) Бемырзэ Зурабщ («Хъэгъуэныкыуэ новеллищ»). Журналным гулгъытэ зыхуыщыр Къэрэшей-Шэрджэ-сым и тхаклуэ-уащлэхэм я закъуэккыым, гъуэгъуэ республикэхэм хамэ къэралхэм шыпсэу адыгэхэм я лэдакхэщлэклэ нэхыфхэр къалгъытэ ар зэхыгъуэуэвэхэм. Абы и щыгъэтэщ «Нур» сабий журналым и редактор нэхыщхъэ Аброкъуэ Беллэ (КъБР) итха «Ди хъэгъуэллэгъуэм зылыгъуэж» пвэсэр, Кларф Эрл «Нанхэр, дадэхэр магъыр» и лүэтжэр, Ллгъуащ Мукалдес и лүэтжэр усэхэмрэ къыдэжкыуэм зрихуэр. Къэбэрдей-Балъкъэр къэрал университетым и Социалнэ-гуманитар институтым адыгъэбэзэрэ литературэмклэ и кафедрэм и доцент, филологие щлэгъэхэмклэ кандидат Абаз Албэч и къэхутэныгъэ лэжыгъэхэ «Хэхэс адыгэхэм я япэ спектакль» зыфлэщлэ тхыгъэ купцлафлэр. Журналным и къыккыуэныкыуэ напккыуэцхэм дыкхыщоджэ зыщымыгъуагъа «Андемыркъан къызэралгъуэр» пвэсэм теухуагъэ Къардэгуэцлэ Зырамыкы итхыжэхэм.

Мы усэ купцлафлэр эпиграф зыхуэхуэ, Али Умар и цлэр зезыгъэ Къэрэшей-Шэрджэс къэрал университетым къыдгъэклэ литературэ-художественнэ, щлэгъэхэ-егъэдэжкыуэ «Хэху» журналым и къыккыуэныкыуэ етуанэ номерыр дунейм къытхыгъащ. Фигу къэдгъэккыныщыи, лүхум и унафэщлэр Узденос Таусолтанц, редактор нэхыщхъэр Иуан Зуауэллэ. Абы елжэ цыкхуэхэм, редколлегием хэтхэм я цлэхэри къылуагъуэ къызольтытэ: Абидокъуэ Люсанэ, Астэжэ Айштэ, Къантемыр Баблюстэ, Бакуу Хъанджэрий, Бемырзэ Зураб, Дыгъуэкъуэ Мылуминат, Дыщэккэ Маринэ, Иуан Лолэ (жэуап зыкх секретарэ), Пашты Мадина, Тхыгъэпсэу Ужыкыуэ, Шэрджэс Рэсаят сымэщ ахэр. КъШР-м и мызакъуэу гуаплэгъуэ адыгэ щыналгъэхэм фылуэ щыццыкыуэ а щлэгъэхэллэхэм я лүху зэхэккыуэ шыгъуагъэхэм шоч къытрамыкыуэ ящлэ фылым и фылыуэ зи ужь икхэр абыхэм зэрызэфлахынуэр. Ди пащхэм илгъэ къыдэжкыуэ абы щыгъэт тохуэу.

Напккыуэци 160-рэ мэхуэу зи бжыгъэр 300-у традзэ журналыр. Ар мащлэкъым икли куэд дгъуэу пхужыккыуэныкыуэ, ику итц, зыфлэгъэхэцлэгъуэныкыуэ, абы тет тхыгъэхэр зи лэжыгъэхэм къыщызыгъэхэблэныкыуэ ягъырыгъэхэм хуэдиз мэхуэ. Тхылгъэ палгъытэ зыхуыжыпккыуэ ущымыуэну къыдэжкыуэуэ лгъыуэуэ зыпыуэдащ: «лүэрыуэатэ», «Литературэ» (усыгъэ, прозэ, драматургие), «Адыгэ хэхэс литературэ», «Къэхутэныгъэхэр. Гупсысэхэр», «Публицистикэ», «Анэдэлхуэбэр хуэмзынэры абы зэгъуэжынымыр ехъэллэу Али Умар и цлэр зезыгъэ Къэрэшей-Шэрджэс къэрал университетым илгъэхэр», «Адыгъэбэзэрэ литературэмрэ джынным и лүхуэклэ», «Жыгъуэ пашхэ. Юбилейхэр, гуккыкыжхэр». Зэрынэрылгъагушчыи, дэтхэнэ зыми флэгъэхэцлэгъуэныкыуэ и псэм гъуэгъуэуэ гъуэ къыргъуэтынущ журналным.

Япэ лгъэхэр хуахэщ нарт Уэзырмэсрэ

ИСТЭПАН Залинэ.

Зыгъэпсэхугъуэ махуэм

Мальхъэдис

Зыгъэхъзырар
НЭЦІЭПЫДЖЭ Замирэщ

И уасэр къащцэ

Зи закъуэу псэу лыжьы Іуц гуэрим и деж шалэщцэ дьдэ къа-
кІуэри къыжриаш:

- Си шхъэ къосхъэлэри сыкъокуэллаш. Сыпсэуну сыхуейкъым,
сигурэ си шхъэрэ зэбгъэжауэ дунейм сытетт. Си хъурегъым сэ
нэхъ хъерыншэ шымылэу жалэ, сынолзулэ, пхузэфІэкыхънумэ,
къыздэлэпыку.

Лыжьыр пьгугуфІыкыу шалэщцэм хуеплэкІри, мыплащцэу жа-
уап иритащ:

- Къысхуэгъэгъуэ, ауэ иджыпсту сыхушІыхъэркъымы, сэбэл
сыпхуэхъуфІынкыым, Іуэху плэщцэгуэ гуэр къыслыкъуэкІа-
ши, ар зэфІэзмыгъэкІауэ... Ауэ, арзыу хуэрэ Іуэхуэхъэбэ
къысхуэщцэмэ, сэри сыбдэлэпыкужынщ.

- Си гуапур, ди нэхъыжъ, - жиаш шалэм.

- АтІэ мы Іэлыныр схуэщ, си шІыхуэр ириспыныжыну, Іэ-
мал зэрІэкІэ нэхъ лъаплэу щэ, ауэ зи дыщэ ахъшэ нэхъ мащцэкІэ
Іоыт, - жиэри унафэ быдэ хуищлаш.

Плэщцэу бэзэрым кІуа шалэм и Іуэхур тынштэкъым, абы лы-
жьым кІрита Іэлыныр сыт хуэдизым иригъэлъэгъуауи езым
хуигъэува уасэм арзыу тхъуэн къахъакъым, пэжщ, абыхэм
яфІэгъэщцэгуэну Іэлыныр зэапллхъырт, ауэ жъгъей ма-
щцэ гуэрт къратыну жыуалэр. Языныкъуэхэр шалэм шІыкІейуэ
къыщыдыхъшхырти ежъжырт, языныкъуэхэр бэзымыл хуэдэу
кыепллырт. Зи лыжьы закъуэц къахъакІа Іэлыным дыщэ ахъшэ
зэрІмыасэр, нэхъыбэ дьдэу абы гуаплэу е дьжын ахъшэ
фІэка зымы къызэрырІмытыну къыжриаш.

Лыжьым и псалъэхэр шалэм шхъэжыгуэ шхъыуауэ Іэлыныр
зейм хуиэхъжри кІуэжаш.

- Ди нэхъыжъ, уи унафэр схуэгъэщцэакъым, - жиэри шІыхъ-
жаш ар тхъэмдэм и деж. - Нэхъыбэ дьдэу дьжын ахъшэ зы-
Іу фІэка къыщцатын ядакъым уи Іэлыным, ауэ дыщэ ахъшэкІэ
фІэка сымытыну къызэрырІауэ сщцэжырти, Іэлыныр къып-
хуэхъышаш.

- Си шалэ, уз иджыпсту жылар губзыгъагъэщ, зыгуэр пщэн
ипэ, абы и уасэр зэбгъэщцэн хуейкъэ? Ар дыщэкІым нэхърэ нэ-
хъыфІу хэт зыхуээфІакинур? Ауэ, дапщэ къыуитыну укыиэгъу-
гъэми, Іэлыныр умышцэу къысхуэхъж.

Шалэр шым шэри, дыщэкІым деж кІуэну ежъаш. Зыхуэкуам
Іэлыныр куэдрэ игъэкІарахуэу зегіпллхъыщ нэпсей-нэпсеіуэ
шалэм къыхуэдпллхъыри:

- Мыр къозыгъэжым эман къызитмэ, дыщэ ахъшэ блыщцкІэ
къэсцэхуэну сыхъэзыр.

- БлыщцІэ - зыхихар и фІэщ мыхуэу шІоупщцэ шалэр. Лыжьым
и псалъэхэм къыщытригъэзэжым, фІыщцІэ хуэщри къожъж.

- Мыдэ къэтІысы къызэдэлэу, - жеІэ ар къызыхуеблэгъэжа
лыжьым, Іуэхур зытетыр къыщцІа иужъ. - Мыр зэгъащцэ, си шІа-
лэ, уз мы Іэлыным урешхыш. Улпалэщ, узакъуэщ. Уи уасэр къы-
зыхуэщцэури шІыху нэсыр зыщІысыр зыщІэри, фІыраш фІыр
зыхуэлагуэну. АтІэ сыт уз бэзэрым утхъауэ япэ къэсым уи уа-
сэр къебгъэхуэтуэ ауэу шІаитыр?.

А псалъэхэр зэжъзыш шалэр арзыуэ тхъэмдэм и деж къыщц-
кІажащ.

ЕкІуэкІыу: 1. ЦІыхур дунейм зэрехыжам и хъыбар нэгъуэщцым
езыгъащцэ. 4. Шыгум ил пхъэр е
мэкъур шакуэуцкІэ къагъэсэбэ-
пу кІапсэ кІапэм кІэрыщІапхъэ
тхъэгъу. 7. Лъапкъ тхъдэм теу-
хуауэ 1913 гъэм тхылъ къыдэз-
гъэка хъэрчтыщцэ. Елбэз-
дыкъуэ; а бы и цІэр зэрехъ Нал-
шык дэт курыт школэм ящц
зым. 8. Іэщым хуэщцэ Іуэ. 10.
Хадэм зэрІэжыкы Іэмэпсымэ.
11. Ди гуэнэгъу пхъащэр бжэ -
... шІынкІэ Іэзэщ. 16. Абы тугы
иракІугуэрэ ирефэу шыташ. 17.
ТхъуцІынэ шІэпхумэ къанэ псыр.
18. Шыр зэрагъэлэсэ кІапсэхуэ.
19. Нэхъ пасэм а къэныгъэмкІэ
ЦІыхубэхэм я Іэбжъанэри, мэлыц
хужъри иралэрт.

Къехыу: 2. Адыгэ къэкігыбэ-
цІэхэр зэхуэзыхъэсыжу къыд-
зыгъэка, Къэрэшей-Шэрджэсым
шыщцІэныгъэл. 3. Пшынауэ
цІэрылуэ, РСФСР-м и ЦІыхубэ
артисткэ Къашыргъэ ... 5. ЩэкІ
пыгъахуэ. 6. Шыгум, автома-
шинэм я зы Іыхъэ. 9. И куэур
армэм къызэрырІыжым теухуэ
... хъыбары анэм жраІаш. 12.
Сэжуран купцІэм, дэ купцІэм
къыхъэщцІа ІэфІыкІэ. 13. Адыгэ
композитор. 14. Псалъэ дахэм ...
гуэмбым креш. 15. Ілбэс зы-
Іу зи ныбжъ шыщцэ мыгъасэ.

Зэхъзылхъар
САУТ СултІанщ.

ШыбжиитхъукІэ гъэжъа лы Іыхъэхэр

● Шхыныгъуэхэр

ЛыпцІэр Іыхъэ-Іыхъэурэ зэпаупщІ, я
Іуагъыр см 1,5-2, я хъэлагуэр г 100
хъуэу. ЯтхъэщцІ, шыгыу шахуэри да-
къыкІэ зытхуэкІэ щагъэлъ, шыгур
хыхъэн шхъэкІэ. Лы Іыхъэ шыуахэр
ІтэкІу ягъэжэпхъри тебэм ит шыбжи-
итхуэ къэплтам халхъэ, тебашхъэр
трапІэри зы дакъыкІэ-дакъыкІэ
ягъажэ, зэрагъэдзэкІри мафІэ шабэм
тету ягъажэ хъэзыр хъуху. Ар тхъуэплъ
даз хуэн хуейщ. Пщтыру яш, шыбжи-
итхуэ зэрагъэжъар лым тракІэри. Пластэ
хуабэ даш.

Халхъэхэр (зы ЦІыху Іыхъэ):
былымыл шабэу - г 200, шыбжиитхъуу
- г 30, шыгъуу - узыхуейм хуэдиз.

Нартыху хужь пІастэ

Нартыху пІастапхъэ зэтеудар хъэуанэ ша-
бэкІэ аухуэнщцІ, къына пхъашэр тІэу-щэ шІа-
гъэщц кхъапІэ къыхъмынэуи, псы хуабэкІэ тхуэ-
хэ ялэс. ПІастапхъэ лъэсар псы къэкуалэм
хакІуэ, зэлащцІурэ тІэкулурэ къагъэкъуалэуэ,
къыдрихъеяхэр чымчыркІэ къытрах. МафІэр
щІыкІу ящри, сыхъэт нэблагъэкІэ бэлагъкІэ зэла-
щцІурэ Іуэ тІатІэ хуку ягъавэ. ЗэлащцІурэ нар-
тыху хъэжыгъэ ухуэнщцІуауэ даудэ, мафІэр нэхъ
ин ящри дакъыкІэ 20-30-кІэ бэлагъкІэ япщурэ
ягъажэ. Хъэзыр хуауа пІастэр шыуан джа-
бэм кІэрымыпщцІуэ шытын хуейщ. ПІастэ жъар

зэрыпщтыру, псы шІыІэ тІэку зыщыхуа Іэнэм
тралхъэри, Іэхэр псыф ящІурэ см 8-10 и лъа-
гагъуу яубэ, итІанэ ягъэуупщцІуу. ПІастэр Іэнэм
щытрагъэуэвнум деж пІастэ шхъэфэр тра-
гъэжри бзыгъуэр аупщцІатэ. Даш лы, гъэшхэкІ
шхыныгъуэхэм.

Халхъэхэр (зы ЦІыху Іыхъэ):
нартыху зэтеуда цІэгъэпщцауэ - г 135-рэ, псыуэ
- г 500, нартыху хъэжыгъуэ - гр 65-рэ.

«Адыгэ шхыныгъуэхэр»
тхылъым къытхыжащ.

● Псалъэ пэжхэр

Гуащэр шытешцэм пщыр шеудыхащ

- ◆ Адыгэ жъэгум и тетыр унэгуащэраш.
- ◆ Ди къэкІуэнур къэзышэр шІы хуэрейраш, ар зышэжри ар
дырр.
- ◆ Ахъшэ зи мащцэм бохъшэ зэрІхъэркъым, бохъшэ зезыхъэр
ахъшэ зи хушэрщ.
- ◆ ФІыгъуэу шІыІэм нэхърэ нэхъыфІщ, абы апхуэдэ бзаджэна-
джагъэ ищІэну си фІэщ хуэркъым - къыпхуаІэмэ.
- ◆ Уи мыІуэху зепхуэнри Іуэхум шыщц.
- ◆ Адэ-анэм емыдалуэм, гуІэу гъащцІэр ехъ.
- ◆ Фызыр унагъуэм шытешцэмэ, жъы уаер абы къыщопщэ.
- ◆ Гуащэ пхуэхъунэм еплъы, итІанэ и къуэм дэкІуэ.
- ◆ ЦІыхубэхэр псори лъапІэ защцІэ, ауэ анэхэр псом нэхърэ
нэхъ лъапІэщ.
- ◆ Си анэр си гъусэмэ, узсым сыхъэси содэ, - жеІэ быным.
- ◆ Гуащэр шытешцэм пщыр шеудыхащ.
- ◆ Адэ-анэ мыхъумыщцІэхэри бын хуау-щІа щогугъ.
- ◆ Анэхэр унэ узэдмэ, адэхэр шІэгъэкъуэныфІщ.
- ◆ Анэ псалъэм елпэпауэр шІы джафэмэ шылпэрапауэщ
зэрІтыну.
- ◆ Сэ сызэрыгуэзыгъэр сощцІэж, ауэ адрейхэм ящІэркъымы
аращ сыщІэгъуавэр.
- ◆ ГъащцІэм нэхъ егъэджакІуэхуэу шІыІэкъым, ди сабиигъуэ
дыдэм шыщцІэдзауэ дыпсэхуэ ди егъэджакІуэр араш.

КІУРАШЫН Алий.

● Фэ фщцІэрэ?

Къуалэбзукхэм я цІэхэр

- Буревестник малый - борэн-
пехъэцІыкІу.
- Горихвостки - бзукІэплхъэр.
- Дрозд - бзугуабожэ.
- Кваква - псыхъуэпщцауэ,
псыхъуэпщцІэкІэ.
- Кеклик - куршджд.
- Дупель - бжыхъэджэд.
- Дятел - жыгуІу.
- Жаворонок лесной южный
- мазуэгунэбу.
- Иволга - бжэндэхуэгъуэжъ.
- Каменка - бзукІэзэгуэх.

● Псалъэ Іуцхэр

Іуэху пщыр Іуэху мэхъу

- ◆ Дыжэф пІанэ хуэркъым.
- ◆ ЗыщІэ нэхърэ еплъ нэхъ
Іэзэщ.
- ◆ Дыщэр и Іэм къыпощ.
- ◆ Улажъу ушхъын нэ-
хыфІы шыІэкъым.
- ◆ Зы мэлъфэ тІэу трахыр-
къым.
- ◆ Хамэлэр Іэгъэзагъэ шхъ-
кІэ, гугъэзагъэкъым.
- ◆ Дзыгъуэ пэтрэ шІымахуэм
хуогъэтылэу.
- ◆ Гурэ гурэ лъагъуэ зэхуа-
Іэщ.
- ◆ Хамэ ущие тхъэмахуэщ,
хабзэ хъэху махуищц.
- ◆ Іуэху пщыр Іуэху мэхъу.

Псалъэзэблэдз

1	2	3	4	5	6
7			8		
		9			
	10				
	11	12	13		
	14			15	
	16		17		
18			19		

ШыщхъэуІум и 30-м ди газетым тета псалъэзэблэдзым и жуаупхэр:

ЕкІуэкІыу: 6. ХъэщцІэ. 7. Ахъшэ. 8. Зэхуэдэщ. 12. Щэ. 13. Яхъ. 18. Узэлэлуэр. 22. Джэ-
дуэ. 23. ШІыкІэ.
Къехыу: 1. ШхъэкІэ. 2. Іэнэ. 3. Нысэ. 4. Банэ. 5. Хуэмыху. 8. Зэщхъу. 9. Хум. 10. Дэ. 11.
Шхъухъыр. 14. Бзаджэ. 15. Пэ. 16. КІэ. 17. ШІаІащ. 19. Зэуа. 20. Лъэгум. 21. ІуоуцІэ.

Сурэтшыл гыуаджэхэмкэ музейр, Ткаченкэ Андрей и цэр зезыхьэ музейр-сурэтшыл гыуаджэхэмкэ Къэбэрдей-Балъкъэрым и музейм и зы лүэхушлэпшэц.

Ильэсишкэ уэзлэбэжымэ, 1925 гъэм, Москва и Урыс къэрал музейм, Эрмитажым а фондхэм, цыху шхьэхуэжэм къабгъэдэжкыу Налшык кърагъшат пасэрей гыуаджэ хьыпшыг 200-м шигьуэ. Абы лъандэрэ а хьыгуэ-фыгыуэр ди шыналъэм шахьумэ, блэкла зоманыр нобэмрэ заплашэу. Музейм гъэтылгыгэ лъапшэ илшэ сурэтхэр, фарфорым кышхьыкыла хьэ-кыушыкыуэр, блын сыхьэтхэр.

2011 гъэм шыщлэдзауэ Ткаченкэ Андрей и цэр зезыхьэ музейр-сурэтшыл гыуаджэхэмкэ Къэбэрдей-Балъкъэрым и музейм и зы лүэхушлэпшэц.

Ильэсишкэ уэзлэбэжымэ, 1925 гъэм, Москва и Урыс къэрал музейм, Эрмитажым а фондхэм, цыху шхьэхуэжэм къабгъэдэжкыу Налшык кърагъшат пасэрей гыуаджэ хьыпшыг 200-м шигьуэ. Абы лъандэрэ а хьыгуэ-фыгыуэр ди шыналъэм шахьумэ, блэкла зоманыр нобэмрэ заплашэу. Музейм гъэтылгыгэ лъапшэ илшэ сурэтхэр, фарфорым кышхьыкыла хьэ-кыушыкыуэр, блын сыхьэтхэр.

1960 - 1980 гъэхэм хьэлшыпхэм къахьуаш паштыхь, совет зэманым шыла гыуаджэ лэжыгъэхэр, шыналъэм и сурэтшылхэм я лэдакэщлэжхэр. Абы шлэтыц XVIII - XIX лэщыгъуэхэм шыла хьэлшыпхэр, Урысеймрэ Къэбэрдей-Балъкъэрымрэ я художникхэм XX лэщыгъуэм я лэдакэщ лэжыгъэхэр, Хэку заушхуэм хэта сурэтшылхэм я лэжыгъэхэр (Ванна Михаил, Жырштыр Аслээнбий, Славников Всеволод, Третьяков Николай, Трындык Николай сымэ я лэдакэщлэжхэр).

Къэбэрдей-Балъкъэрым и гыуаджэм теуха лъыхэм хагъэхьащ цыхубэ декоративно-прикладной гыуаджэм шыщхуэ адыгэ арджэнхэр, лъэпкъ фойльхьэ-гыуэхэр, балъкъэр алэрыбгъуэхэр, дыжын цлуугъэнэхэр, лъхэм кышхьыкыла къышхьыкыуэхэр, цыхубэ макъамэ лэмэпсымэхэр, шыналъэм и художникхэм я живопись, графикэ, скульптурэ лэжыгъэхэр.

Кышынэмшылауэ, музейм шыбо-лыгауэ сурэтшыл цэрылуэхуэ Айвазовский Иван, Шишкин Иван, Репин Илья, Серов Валентин, Брюллов Карл,

Цыхубэм яфлэгъэщлэгъуэнш музейм и тхыдэ гыуэгуанэр

Васнецов Виктор, Левещий Дмитрий, нэгъуэщхэм я лэдакэщлэжхэр.

Музейр 1960 гъэм кызылауахэщ. Абы зэрехьэ КъБАСССР-м цыхьэ зилэ и гьэдэжаклэу, Хэку заушхуэм и ветеран, «Цыхубэ егъэдэжыгъэмкэ отличник» шхьышцлэр зыхуагъэфэца, сурэт шынымкэ шлэблэм я гъэсакалэу, совет егъэдэжаклэу цэрыкыуэ Ткаченкэ Андрей Луккич и къуэм (1924 - 2008) и цэр. Абы игъэсац дуней псом и галерее нэхьыфлэхэм зи лэжыгъэхэр нобэ щэгъэлыгауэ сурэтшыл куэд. Ткаченкэ Андрей и гъэсэн 12-м къауахэщ Художествэхэмкэ Урысей академияр, СССР-мрэ УФ-мрэ я Сурэтшылхэм я зогъуэныгъэхэм хэтхэ иригъэджа художник пшчы бжыгъэхэр. И гъэсэнхэм ящыщ Художествэхэмкэ Урысей академиям и академик, профессор, УФ-м шхьышцлэр и художник Пацты Герман,

Художествэхэмкэ Урысей академиям и академик, КъБР-м и цыхубэ художник Кыш Мухьэддин, сурэтшыл цэрылуэхуэ Кыш Мухьэмэд, Зэхьуэхуэ Валерэ, Мамбэт Пётр, Исхьуэт Михаил, Бищло Сеф, Колкутин Андрей, Шэсэн Юрэ, Телеев Хьызыр, Иевлев Михаил, Азаматов Светланэ, Маргушэ Анастасэ, Индрис Залымхьан, Нурмагомедовэ Ларисэ, Денисенкэ Галинэ, нэгъуэщхэри.

Гыуаджэм пэжыжэ Налшыкдэс куэдми ящлэхурт Андрей. Пионерхэм я унэм шлэщ студием кынамэшылауэ, курьт еджалэхэм сурэт шыным шхыуыгъэсарт. И лэщлэгъэмрэ ныхьыкыла хэмрэ фыгуэ илгьагурт абы. Ар и зэманым къаруми шымысхьыжэ ядлажэрт ныхьыкылашхэм. Езым игъэхьэзырхьат сурэтшыл гыуаджэм зэрыхуригъэдэж методикэ. Еджалэ нэхьышхьэхэр къэзыуха и гъэсэнхэр и студием иригъэб-

лагъэурэ сабийхэм ядигъэлажэрт. И студием къекулалэхэр ныхьыкыла зэте-хуртэкыми, зыр адрейм и джэ щеджэжырт. Егъэдэжаклэу и гъэсэнхэм и нэзэ ятригъэтырт, хуей шхьыкыли чэндэжцэгъуи яхуэхурт. Абы и цэр зезыхьэ музейр лэжыкыу, и гъэсэнхэр, и шлэблэр псэхуу и фэеллэр куэддыжынукуым. 2009 гъэм шыщлэдзауэ КъБР-м Шэнхабэжымкэ и министрствэм Кавказ Исхьэрэм ис ныхьыкыла хэм сурэт шынымкэ я зэпеуэ-гъэлъэгъуэныгъэ кызырегъэлпщ, Ткаченкэ Андрей и фэеллэу. Къэлшытаклэу гуп-пым хэтхэ абы и гъэсэнхэр.

Музейм и уней лүэхушлэпшэ илэжкыым. Абы и хэщлэпэр Налшык къалэм къат куэдэ зэтет и унэхэм ящыщ зым и япэ къытым шылэщ. Лүэхушлэпэм и фондым шахьумэ лэжыкыгэ миншым шигьуэ. Кавказым шыпсэу сурэтшылхэм я лэдакэщ къыщлэжхэм, урыс фарфорхэмрэ гравюрэхэмрэ шыщ жыплэм.

Къэбэрдей-Балъкъэрым шыпсэхэмрэ и хьэщлэхэмрэ яфлэгъэщлэгъуэнш музейм шлэщ лэжыкыуэхэр. Абы и лэжыкыуэхэр цыху гуапэщ, шлэныгъэ зилэщ. Тхьэмахуиш къэс музейм и пэ-шынэм гъэлъэгъуэныгъэхэр къышхьы-зэлауэ. Нэхьыбэ ахэр зытеухур ды-зэрыгушхуэ ди художник цэрылуэхэ-раци, жыплэ хьунуш абыхэм я лэдакэщлэжхэр зэрыухьытхэр. Дэтхэнэ зыри нэр зыгъэгъуащ! Ахэр республикэм, музейм и унафрэхэм я жэрдэмкэ зэхуахьэсащ.

1960 гъэм кызылауахэ лүэхушлэпэм тхьдэ гыуэгуанэ дахэ къыкылауэ, Къэт-хэнэ Назир, музейм и япэ унафрэхэм, псапалэхэм я фыгыгъэкэ я фондыр бэгъуащ. Илэс куэд шлауэ цыхубэм яфлэгъэщлэгъуэнш къекулалэ лэжыгъэхэм иджырей шлэблэм, шыналъэм и хьэщлэхэм зыщагъэгъуэзэныр куэд и уэсащ, гыуаджэ, шэнхабэз шлэинхэм лэщыгъуэхэр зэрызэпалэхэм тел-шхьыкым.

ТЕКИУЖЬ Заретэ.

Нэхъапэм къэмыхъуауэ

Дызэрты илэсым и гъэмахуэ машищым къриубыдэу «Иуащхьэмахуэ» курортм шылащ цыху мин 225-м шигьуэ. Мы гъэм лэжэн шлэздыда, Осетие Исхьэрэ - Аланием и «Мамисон» курортм а палъэм ирихьэлэу турист мин 19-м зыгъэпсэхуащ, къытац иджыблагъэ Кавказ.РФ-м и пресслүэхушлэпшэц.

АПУХУЭДЭУИ абы кышегъэщ Тырныауэ къалэм гъэмахуэм кышхьа ятэпсым и зэрэнкэ лүащхьэмахуэ лъапэ дэмыкыфур турист куэд кызырнар. Кавказ.РФ-м и унафрщ Юмшанов Андрей зэрыжылэмкэ, «Иуащхьэмахуэ» курортм лэжэжэмкэ кышхьыкыуэхэр мы гъэм бадзэуэгъуэм и 6 пшлэндэ. Туристхэм лэпалэ ялэщ псори зэхъу махуэ 224-кэ джабэм клэрытыну. Апхуэдэ япэм шылактым.

«Мы гъэм къурш задэхэм дэкла альпинистхэм я бжыгъэр мин 10-м шигьуащ. Гуп-гупкэ къакулэ шолаклэхэм я бжыгъэми хуэди 2,6-кэ хэхуащ. Къэралым и шыналъэ куэдым къыкла сабийхэр мин бжыгъэкэ лүащхьэмахуэ лъапэ шылащ гъэма-хуэм» - къыхийгъэсащ Юмшановым.

Мы гъэ гъэмахуэм ирихьэлэу «Иуащхьэмахуэ» курортм кышхьызэлауащ «Теклуэныгъэм и лъагъуэ», «105-нэ пикет» эко-лэагъуэхэр.

Фигу къэдгъэкыжыншэ, 2024-2025 гъэм и шымахуэ лэжэ-нэхэм Иуащхьэмахуэ лъапэ зыщагъэпсэхуащ цыху мин 335-м. Лэжэжкэ джабэ нэкулэхэм кышхьыкыуэхэр махьуауэгъуэм и 17 пшлэндэ.

КЪУЭЖЕЙ Измин.

Къэбэрдей-Балъкъэрым футболымкэ и гъэмахуэ зэхьэзэхуэр иухыным къэнэжар джэгууиплшэ. Абы кышхьыкыу дэтхэнэ зы зэлүшхэм и уасэм хохъуэ.

ИКЪУКИЭ мыхьэнэшхуэ зилэ зэлэщлэтыныгъэ брэжыжэй кыуам шызэхьатхэ Алтуду къуажэм. Ягъэлэпхуэа зэлүшхэм ипкэ иткэ «Искра»-м къригъэблэгъат чемпионатынхэм ерышу хуелэ «Тэрчыр». Ар хагъащлэу, хогъэрэйхэри ды-щэм шлэбэныфынут.

Лэныкыуэхэр икыуэкэ еры-шу зэныкыуэкъуащ. Къагъури-лурт мы зэлүшхэм куэд дыдэ зэрелытар. Апхуэдэу шыт пэт-ми, «Искра»-м и насып нэхэ къыклащ икыи Джылахьстэ-нэм кыкылажэм жэуапыншэу топилт худагъэкэри, теклуэны-гъуэ зыларэгъэхьащ. Абы и фыгыгъэкэ алтудэдэхэм зэхьэзэхуэм бжыгъэр шауыдащ. Арщхьэкэ зышылдгъэ-гъуыпшэнкыым чемпионатыгъэр зылэщлэщ «Родник»-р зы оч-кыкэ флэкла кызырыкырэмы-хур икыи зы зэлүшлэжэ нэхэ ма-щлэ зэрыригъэклэуэжар. Псы-надахэ и командэм иджыри кыпэщылэщ ягъэлэпхуэа джэгууэ. Ар зыдригъэклэу-кынуур... «Тэртрац». Абым бэ-нэныгъэ гуащлэ зэрыщеклэу-кыным шэч хэлъкъым икыи япэ увыллэр зыларэхьэнур иджып-сту зыгуэрим хуэбгъэсащэну икыуэкэ гугъуэ.

А махуэ дьдэм Анзорей къуажэм и стадионим зэлүшлэ хьэлэмэт щеклэуэжар. Абы шызэхуэзаш зыкъом шлауэ зымы темыкыуэфхуэ «Урыхум-рэ» «Черкес»-мрэ. Кыкыларыху-хэм я зэлэщлэтыныгъэм Лас-

«Футбол» «Тэрчыр» трагъэклэуэта?

кэн районым и командэр нэхьыфлы кышхьышлэжаклэу икыи 5:2-уэ шэджэмдэхэр хагъэ-шлэщ, иужь дыдэ увыллэр зэккэ ямыбгынэфами.

Гыуащхьэуэхэм я зэпеуэм бжыгъэр шызылыгъ «Род-ник»-м шыщ Урысбий Ратмирэ «Ислэмейм» шыджэгу Тамаев Аланрэ иджыри топ шырыш я хьэрхуэрэгъухэм худагъэжаклэу. Мыгъэрэй зэхьэзэхуэм ахэр кызырэхьажэ-ныклар тлощлэ-тлощым нагъэ-сащ.

Иджы цыгыуазэ фы-хуэтшыншэ Къэбэрдей-Балъ-къэрым футболымкэ и чем-пионатым и зи чэзу джэгууэуэ шэбэтыр тхьэмахуэмрэ зэхьэзэхуэ адрей зэлүшлэхэм къари-кыла бжыгъэхэм: «Бедик» (Аргу-

дан) - «Родник» (Псынедахе) - 0:6, «Искра» (Алтыуд) - «Псы-гуэнсу» (Псыгуэнсу) - 5:0, «Ислэмей» (Ислэмей) - «Нартан» (Нартан) - 3:6, «Лого-ваз» (Бабугент) - «Малка» (Малкэ) - 2:2, «Черкес» (Шлэджэм) - «Тэрч» (Тэрч) - 1:7, «Урыху» (Урыху) - «Спартак-Д» (Налшык) - 2:8.

Дызыухуэкыуэ тхьэмахуэмрэ блышхьэмрэ зи чэзу джэгууэ-гур Къэбэрдей-Балъкъэрым и къалэхэмрэ къуажэхэмрэ шызэхьэтынуш. А махуэхэм зэлү-шлэнуш: фокладэм и 7-м - «Тэрч» - «Бедик», «Логоваз» - «Псыгуэнсу», «Малка» - «Нартан»; фокладэм и 8-м - «Искра» - «Спартак-Д», «Родник» - «Ислэ-мей» командэхэр.

ХЪБТАУ Ислъам.

Къэбэрдей-Балъкъэрым футболымкэ и гуп нэхьышхьэм зэхьэзэхуэр зэрыщеклэуэжар

Командэхэр	Дж.	Къ.	З.	Фл.	Т.	О.
1. «Искра»	18	16	1	1	80-14	49
2. «Родник»	17	16	0	1	88-15	48
3. «Тэрч»	17	15	0	2	72-11	45
4. «Ислэмей»	18	9	1	8	57-49	28
5. «Нартан»	18	8	4	6	58-55	28
6. «Спартак-Д»	18	7	4	7	48-45	25
7. «Псыгуэнсу»	18	6	2	10	33-62	20
8. «Бедик»	18	5	3	10	29-66	18
9. «Малка»	18	5	2	11	27-48	17
10. «Логоваз»	18	3	4	11	24-64	13
11. «Черкес»	19	3	3	13	25-80	12
12. «Урыху»	19	2	2	15	31-69	8

Редактор нэхьышхьэ ЖЫЛАСЭ Заурбэч

Газетыр 2016 гъэм дьыгъэзэмэ и 19-м Печатым и хуитыныгъэр хьумэнымкэ Къэбэрдей-Балъкъэр шыналъэ лүэху-шлэпшэц ПИ № ТУ07-00117-м шлэту я-хэщ.

Зы илэсым газетыр 156-рэ къыдокл. (2+)

ТЕЛЕФОНХЭР: редактор нэхьышхьэм, секретарым - 42-56-19; унафрщлэ-реда-торхэм - 40-48-54, 40-06-33; жэуап зыхь секретарым - 42-75-78; секретариатым - 42-22-66

Индексир П 5894 • Тиражыр 1.295 Заказыр №1931

ДИ ХЭЩЛЭПЭР 360030, Къэбэрдей-Балъкъэр Респу-бликэ, Налшык къалэ, Лениным и цэр зезыхьэ уэрэм, 5, ебгъуанэ - епщлэна кытхэр.

Газетырм лэ шытрадзар сыхьэт 18.00-рщ.

«Издательство «Южный регион» ООО-м шытрадзар. 357600, Ставрополь край, Есэнтгыгъуэ къалэ, Никольскэ уэрэм, 5-А